БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТ (большевик)ЛАР ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 53 (6728)
14 МАРТ ЖУМА 1947 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Кеча, Тошкентда иккинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг Биринчи Сессияси очилди.

Москва, Кремль

СССР халқларининг доҳийси ўртоқ СТАЛИНГА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг дун'ёда энг демократик Сталин Конституцияси асосида сайланган Олий Совети умумхалқнинг биринчи депутати бўлмиш Сизга бутун ўзбек халқи номидан оташин салом юборади ва Сизга қизғин муҳаббат ва чексиз садоқат ҳисларини изҳор қилади ҳамда, қадрдон Иосиф Виссарионович, Сизга Улуғ Ватанимизнинг бахт-саодати учун узоқ йиллар умр ва сиҳат-саломатлик тилайди.

Ўзбекистон ССР Олий Советига бўлиб ўтган сайловлар халқларнинг ма'навий-сиёсий бирлиги мустаҳкамлигини, сталинча дўстлигини, ўзбек халқининг большевиклар партиясига ва қадрдон ўртоқ Сталин, Сизга чексиз муҳаббати ва садоқатини кўрсатган улуғ намойишга айланди.

Ўзбек халқи совет ҳокимияти барпо қилинган биринчи кунларданоқ ўзининг давлат, хўжалик ва маданий тараққиёти соҳасида доим Сизнинг оталарча ғамхўрлигингизни, э'тибор ва ёрдамингизни кўриб келди ва кўрмоқда. Совет Ўзбекистони Сизнинг доно раҳбарлигингиз туфайли ва ССР Иттифоқидаги барча халқларнинг ва хусусан улуғ рус халқининг тинмай бериб келаётган қардошларча ёрдами туфайли Шарқда яшнаб турган илғор социалистик республикага айланди.

Сиз 1946 йил 9 февральда сўзлаган тарихий нутқингизда урушдан кейинги даврнинг улуғ ишлар программасини чизиб бердингиз. Ўзбек халқи Совет Иттифоқидаги барча қардош халқлар блан биргаликда бу программани бажариш учун зўр ғайрат блан ўз кучларини сафарбар қилмоқда.

Бутун ўзбек халқи, — саноат корхоналарининг ишчилари, инженерлари ва техниклари, колхозчилар, совхоз ишчилари, тракторчилар ва механиклар, агрономлар ва қишлоқ хўжалигининг барча мутахассислари Сталинча янги бешйилликнинг биринчи йили планини бажаришда катта муваффақиятга эришиб, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 30 йиллиги шарафига 1947 йил планини муддатидан илгари бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасига аҳиллик блан қўшилдилар. Ўзбек халқи 1947 йилда пахтачиликни урушдан олдинги даражага етказишни ва мамлакатга бир ярим миллион тонна пахта беришни ўзининг энг муҳим ватанпарварлик бурчи деб ҳисоблайди.

ВКП(б) Марказий Комитети февраль Пленумининг чиқарган тарихий қарори қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш учун жанговар программадир. Республикамизнинг ана шу тарихий қарорни ўзлари учун дастур қилиб олган меҳнаткашлари колхоз тузумини янада мустаҳкамлаш, саноатни хомаш'ё блан та'минлаш ва мамлакатимиз меҳнаткашларини озиқ-овқат блан мўл-кўл қилиб та'минлаш учун бутун кучларини сарф қиладилар.

Иккинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг биринчи сессияси энг муҳим давлат масалаларини ҳал этиш учун тўпланди.

Қадрдон ўртоқ Сталин, ЎзССР Олий Совети бутун ўзбек халқи номидан Сизни ишонтириб айтадики, республикамиз меҳнаткашлари Совет Ўзбекистонининг, халқ хўжалиги ва маданиятини ривожлантиришда янги ғалабаларга эришиш учун ва шу блан севикли Ватанимизнинг қудратини янада мустаҳкамлаш учун, меҳнаткашларнинг бадавлат ва маданий ҳаёт кечиришларини та'минлаш учун ўзларининг бутун куч ва ғайратини сарф қиладилар.

Қадрдон ўртоқ Сталин, биз, Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Советининг депутатлари Сизнинг халқ сайлаган элчиларнинг вазифалари жуда катта эканлиги ҳақида берган йўл-йўриқларингизни доим эсда тутамиз ва Сизни ишонтириб айтамизки, сайловчиларнинг ишончини шараф блан оқлаймиз, большевиклар партияси ва совет ҳукумати томонидан олдимизга қўйилган вазифаларни барча меҳнаткашлар блан биргаликда бажарамиз.

Яшасин Улуғ Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи!

Яшасин Совет Иттифоқи халқларининг бузилмас дўстлиги!

Яшасин совет ҳукумати!

Яшасин коммунист (большевик)лар партияси, Ленин—Сталин партияси!

Улуғ доҳиймиз ва устозимиз, севикли отамиз ва ўзбек халқининг дўсти ўртоқ Сталинга шон-шарафлар бўлсин!

ИККИНЧИ ЧАҚИРИҚ УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕССИЯСИ

Қишлоқда оммавий-сиёсий ишларни кучайтирайлик!

ВКП(б) Марказий Комитети Пленумининг «Урушдан кейинги даврда қишлоқ хўжалигини юксалтириш тадбирлари ҳақида» чиқарган қарори ва ўртоқ Андреевнинг Пленумда қилган доклади партия ташкилотларининг жанговар программасидир. Республикамиз партия ташкилотлари қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг сталинча программаси бўлган пленум қарорларини амалга ошириш учун 1947 йилда олдимизга қўйилган зўр вазифаларни бажаришга етакчилик қилишлари керак. Ўзбекистон пахтакорларининг ўртоқ Сталинга ёзган мактубларида олинган мажбуриятларни бажариш: 1947 йилда Ўзбекистонда пахтачиликни урушдан аввалги даражага етказиш, пахта майдонини 915 минг гектарга етказиш, ҳар гектардан 17 центнердан ҳосил олиш, мамлакатга бир ярим миллион тонна пахта бериш ВКП(б) Марказий Комитети Пленумининг қарорларини амалга оширишда қилинган катта иш бўлади.

Партия ташкилотлари олдида турган бу зўр вазифалар партиявий-сиёсий ишларни, агитация-пропаганда ишларини янада кучайтириб юборишни талаб қилади. Большевиклар партияси, Ленин—Сталин сиёсий ва хўжалик вазифаларни ҳамма вақт бирга қўшиб олиб боришни, хўжалик ва сиёсат бир-биридан ажралмас эканини, омма орасида сиёсий ишларни кучайтириб юбормасдан туриб хўжалик соҳасидаги муваффақиятларга эришиб бўлмаслигини уқдириб келдилар. Шунинг учун ҳам ВКП(б) Марказий Комитетининг Пленуми ўз қарорида «Партия олдида урушдан кейинги даврда қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида турган вазифалар партия ташкилотларига қишлоқда сиёсий ишларни кенг йўлга қўйиш, меҳнаткашларга бу вазифаларни тушинтириб бериш, уларни қишлоқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш йўлидаги курашга уюштириш ва сафарбар қилиш ҳамда омма блан алоқани доим мустаҳкамлаш мажбуриятини юклайди» деб та'кидлади.

Ҳозир партия ташкилотлари олдида турган энг муҳим вазифа, ВКП(б) Марказий Комитети Пленумининг қарорини ҳарбир партия а'зо ва кандидатига, ҳарбир меҳнаткашга етказишдан, қишлоқда оммавий-сиёсий ишларни қизитиб юборишдан иборатдир. Ҳарбир меҳнаткаш қишлоқ хўжалигимизнинг ривожланиш истиқболини, бу соҳада олдимизда турган қийинчиликларни, Ўзбекистон қишлоқ хўжалигини, айниқса унинг асосий тармоғи бўлган пахтачиликни ривожлантириш биздан фидокорлик блан ишлашни, жиддий қийинчиликларни енгишни талаб қилишини яхши билиши керак. Агитатор ва пропагандистларимиз шу нарсани яхши тушинтиришлари керакки, қишлоқ хўжалигини тезликда тиклаш ва ривожлантириш СССР нинг бутун халқ хўжалигини муваффақиятли суратда ривожлантириш ва халқнинг моддий аҳволини янада яхшилаш учун зарур шартдир.

ВКП(б) Марказий Комитети Пленумининг қарорини ва пахтакорларнинг ўртоқ Сталинга ёзган хатларида олинган мажбуриятларни бажаришда биринчи ва энг муҳим қадам—кўклам экин ишларини ўз вақтида ва муваффақиятли ўтказишдан иборатдир. Кўклам экишини муваффақиятли ўтказиш, юқори ҳосил олишга замин ҳозирлайди. Биз кўклам экиш ишларига қишлоқ хўжалик машиналарини ва бошқа воситаларни тахт қилиб қўйиш блан бирга бу муҳим сиёсий кампанияни ўтказадиган кишилар: колхозчилар, тракторчилар ва бошқа қишлоқ хўжалик ходимлари ўртасида сиёсий ишни кучайтиришимиз, уларга ВКП(б) Марказий Комитети Пленумининг қарорларини тушинтириб беришимиз, уларни меҳнатга руҳлантиришимиз керак.

Самарқанд область Пастдарғам районидаги «Маданий инқилоб» колхозининг партия ташкилоти бу соҳада яхши иш қилган. Партия ташкилотининг мажлисида ВКП(б) Марказий Комитети Пленумининг қарори муҳокама қилинаётганлиги туфайли партия а'зо ва кандидатларидан ташқари комсомол а'золари, бригада ва звено бошлиқлари ҳамда колхоз активлари йиғилишда иштирок қилганлар. Колхоз партия ташкилоти пленум қарорларини мажлисда муҳокама қилибгина қолмади, албатта. Партия ташкилоти колхозчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишни сайлов кунларидагидек ташкил қилмоқда. Ҳозир агитаторларнинг диққати ВКП(б) Марказий Комитети Пленумининг қарорини ҳарбир колхозчига етказишга қаратилган, бу қарорни агитаторлар колхозчиларга ўқиб тушинтирмоқдалар.

Бундай фактларни кўплаб кўрсатиш мумкин. Кўп область, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари ҳозир меҳнаткашларга ВКП(б) Марказий Комитети Пленуми қарорини кенг тушинтирмоқдалар, ишдаги камчилик ва хатоларни тузатмоқдалар. Лекин, шу блан бирга республикамизда кўклам экишга тайёргарлик ва уни муваффақиятли ўтказишда судралаётган областьлар ва районларда партиявий-сиёсий ишлар, агитация-пропаганда ишлари кўнгилдагидек олиб борилаётир деб бўлмайди. Партия ташкилотлари қишлоқда сиёсий ишларни кучайтирмасдан туриб кўклам экиш ишларини муваффақиятли ўтказиш мумкин эмаслигини доимо эсда тутишлари керак.

Аввало ишимиздаги муҳим бир камчиликка хотима бериш керак: кўп раҳбар ходимларимиз қишлоқда ўзлари сиёсий иш олиб бормайдилар, колхозчилар ўртасида сиёсий доклад қилмайдилар, суҳбат ўтказмайдилар. Ҳолбуки, ВКП(б) Марказий Комитетининг Пленуми «район, область, ўлка ва республикалардаги партия ҳамда совет органларининг раҳбар ходимлари колхозларга тез-тез бориб туришлари ва сиёсий ҳамда ташкилий-тарбиявий ишларни шахсан олиб боришлари, колхозчилар блан суҳбат ва йиғилишлар ўтказиб туришлари, бошланғич партия ташкилотларида партиявий ва сиёсий ишларни яхши йўлга қўйишлари зарур», деб уқдирди.

Ҳозир бутун мамлакатимизда, шу жумладан республикамизда Октябрь 30 йиллигини йиллик давлат планларини бажариш блан кутиб олиш учун Бутун Иттифоқ социалистик мусобақаси авж олиб кетди. Пахтакорлар ўртоқ Сталинга ёзган хатларида ҳам пахта далаларида Октябрь 30 йиллиги шарафига социалистик мусобақани қизитиб юбориш, шу асосда пахтачиликни ривожлантиришнинг Сталинча программасини бажаришни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйдилар. Республикамизнинг саноат корхоналари ҳам Октябрь 30 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кучайтириб юбормоқдалар.

Партия, совет, комсомол, профсоюз ташкилотларининг вазифаси—халқнинг бу ажойиб ташаббусига бошчилик қилиш, социалистик мусобақани чинакам оммавий ҳаракатга айлантиришга эришишдан иборатдир. Партия ташкилотларимиз, пропагандист ва агитаторларимиз меҳнат унумини оширишда синалган энг тўғри восита бўлган социалистик мусобақани кенг ёйиш учун тинмай сиёсий агитация ишлари олиб боришлари керак. Партия ташкилотлари ҳарбир меҳнаткашга ВКП(б) Марказий Комитети Пленуми қарорларини тушинтириш блан бирга, ҳарбир район, колхоз, бригада, звено, МТСлар ўртасида ўзаро социалистик мажбуриятлар олишга ва социалистик мусобақага жалб қилинмаган битта ҳам колхозчи, тракторчи қолмаслигига эришишлари керак. Биз социалистик мусобақанинг Сталинча принципи асосида, қолоқларни илғорлар даражасига етказиб умумий юксалишга эришишимиз лозим. Социалистик мусобақани кенг қизитиш асосида ВКП(б) Марказий Комитети Пленуми қарорини ва ўртоқ Сталинга ёзилган мактубда олинган мажбуриятларни албатта амалга оширамиз.

Қишлоқда ҳозирги кунларда партиявий-сиёсий ишларни кучайтиришда сайлов кампанияси даврида сиёсий агитация соҳасида эришилган тажрибалардан фойдаланиш катта аҳамиятга эга. Сайлов кунларида партия ташкилотлари қишлоқ ва шаҳар активларидан, зиёлилардан минглаб агитаторлар тайёрладилар, бу пропагандистлар-агитаторлар зўр сиёсий иш олиб бордилар. Район марказларида, қишлоқларда, колхозларда минглаб агитпунктлар ташкил қилинди. Партия ташкилотлари агитация ишларига бевосита раҳбарлик қилдилар. Ҳозир оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш ғоят катта аҳамиятга эга бўлган бир чоқда сайлов даврида бу соҳада қилган яхши ишларимизни давом эттиришимиз, оммавий-сиёсий ишларни янада кучайтиришимиз керак.

Қишлоқда сиёсий иш олиб бориш—ҳозирги вақтда энг муҳим вазифаларимиздандир. Кўклам экиш ишларини муваффақиятли ўтказиш, ВКП(б) Марказий Комитети Пленумининг қарорларини ва ўртоқ Сталинга ёзилган мактубда олинган мажбуриятларни бажариш, кўп даражада қишлоқда олиб бориладиган оммавий-сиёсий ишларимизнинг савиясига боғлиқ. Партия ташкилотларимиз буни бир минут ҳам эсдан чиқармасликлари керак.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕССИЯСИ

Ўзбекистон ССР Олий Советининг 1947 йил 13 мартдаги мажлиси тўғрисида

Информацион билдириш

13 март, кеч соат 7 да, Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида иккинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг Биринчи Сессияси очилди.

Депутат Пиржон Сеитовнинг таклифига кўра, Сессияни Ўзбекистон ССР Олий Советининг энг кекса депутатларидан бири Раҳмонберди **Икромов** очади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети депутат **Икромовнинг** сўзидан сўнг Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раисини ва Раис ўринбосарларини сайлашга киришди.

Депутат Абдураззоқ **Мавлонов** бир оғиздан Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси қилиб сайланади; депутат Бузрук **Усмонхўжаев** ва депутат Наталья Митрофановна **Мирошхина** Раис ўринбосарлари қилиб сайланади.

Депутатлар Ўзбекистон ССР Олий Советининг биринчи депутати, халқларнинг улуғ доҳийси Иосиф Виссарионович **Сталинга** баланд руҳ блан табрик мактуби қабул қиладилар.

Сўнгра Олий Совет Ўзбекистон ССР Олий Совети Сессиясининг қуйидагича иш тартибини белгилади:

1. Олий Совет мажлислари эрталаб соат 11 дан кундуз соат 3 гача ва кеч соат 6 дан 10 гача давом этади.
2. Докладчиларга доклад қилиш учун 1 соат 20 минут ва охирги сўз учун 30 минут вақт берилади; қўшимча докладчиларга қўшимча доклад учун 30 минут ва охирги сўз учун 15 минут вақт берилади.
3. Нотиқларга сўзлаш учун биринчи марта 20 минут ва иккинчи марта 5 минут вақт берилади.
4. Шахсий аризалар ва справкалар ёзма тариқада топширилади ва Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси томонидан уларнинг мазмунига қараб дарҳол ёки мажлиснинг охирида ўқиб эшитдирилади.
5. Навбатдан ташқари масалалар ёзма тариқада киритилади ва Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси томонидан дарҳол ўқиб эшитдирилади.
6. Мажлисни олиб бориш тартиби тўғрисида сўзлаш учун 5 минут вақт берилади.
7. Овозга қўйишга доир масалалар тўғрисида сўзлаш учун 3 минут вақт берилади.

Депутат Иброҳим **Мўминов** Оқсоқоллар кенгашининг топшириғига мувофиқ Ўзбекистон ССР Олий Совети Сессиясининг рўзномаси тўғрисида таклиф киритади.

Олий Совет қуйидаги рўзномани қабул қилади:

1. Ўзбекистон ССР Олий Совети Мандат комиссиясини сайлаш;
2. Ўзбекистон ССР Олий Советининг доимий комиссияларини сайлаш;
3. Биринчи чақириқ ЎзССР Олий Совети VIII сессияси блан иккинчи чақириқ ЎзССР Олий Совети биринчи сессияси ўртасида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми томонидан қабул қилинган фармонларни тасдиқлаш.

Бу масала ЎзССР Олий Совети Президиуми томонидан киритилади;

4. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумини сайлаш;
5. Ўзбекистон ССР Ҳукуматини —Ўзбекистон ССР Министрлар Советини тузиш;
6. Ўзбекистон ССР Олий Судини сайлаш;
7. Ўзбекистон ССРнинг 1947 йил Давлат бюджетини тасдиқлаш.

Бу масала ЎзССР Министрлар Совети томонидан киритилади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатларининг ваколатларини текшириш учун қуйидаги составда Мандат комиссияси сайланади:

1. Мандат комиссиясининг раиси — Сирож **Нуриддинов** — Тошкент шаҳар Москва округининг депутати.

Мандат комиссиясининг а'золари:

2. Павел Контрадьевич **Катишев** — Тошкент область, Урсатьевск округининг депутати.
3. Самсоқбой **Назаров** — Андижон область, Сталин округининг депутати.
4. Аҳмаджон **Шукуров** — Фарғона область, Киров округининг депутати.
5. Борис Григорьевич **Мирзабеков** — Бухоро область, Киров округининг депутати.
6. Зубайра **Қобилова** — Наманган область, Фрунзе округининг депутати.
7. Комил **Ну'монов (Яшин)** — Андижон область, Ленин округининг депутати.
8. Зарипбой **Дўшанов** — Қорақалпоғистон АССР, Шоббоз округининг депутати.
9. Абдулла Гисматуллаевич **Габитов** — Хоразм область, Хазорасп округининг депутати.
10. Евгения Валериановна **Рачинская** — Бухоро область, Бухоро-Сталин округининг депутати.
11. Василий Герасимович **Пашковский** — Қашқадар'ё область, Кўкбулоқ округининг депутати.

Мандат комиссияси сайланиб бўлгандан сўнг раислик қилувчи депутатларнинг ваколатини текшириш ва Сессияга ўз докладини тайёрлаш учун Мандат комиссиясига фурсат бериш мақсадида 14 мартда Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлиси бўлмайди деб э'лон қилади.

Сессиянинг келгуси мажлиси 15 март кечқурун соат 6 да очилади.

Шу блан Ўзбекистон ССР Олий Советининг биринчи мажлиси ёпилади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Сессиясида

Кеча, 13 мартда, ЎзССР Олий Советининг мажлислар залида иккинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг Биринчи Сессияси очилди.

Мажлис очилишидан анча илгариёқ халқ вакиллари — Ўзбекистон Олий Советининг депутатлари ва меҳмонлар залга тўпланган эдилар. Депутатлар ва меҳмонлар ўртасида республиканинг донгдор пахтакорлари, завод ва фабрикаларнинг стахановчилари, фан, сан'ат ва адабиёт нинг кўзга кўринган арбоблари, Совет Армиясининг офицер ва генераллари бор. Сессияда қатнашаётган кишиларнинг кўпи Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Сталин мукофоти лауреати, хизмат кўрсатган фан ва сан'ат арбоблари деган юксак унвонларга сазовор бўлган кишилар.

Ложаларда У. Юсупов, А. Абдураҳмонов, А. Мўминов, Н. А. Ломакин, И. Е. Петров, В. А. Билбас, П. А. Кабанов, М. Мирзааҳмедов, А. Ниёзов, М. Г. Ваҳобов, М. И. Баскаков, Й. Бобожонов ўртоқлар, министрлар, республика совет ва партия ташкилотларининг раҳбарлари пайдо бўлганида, залда ҳозир бўлган кишилар уларни самимий кутиб оладилар.

Депутат Пиржон Сеитов сессияни очиш энг кекса депутатлардан бири бўлган Раҳмонберди Икромовга топширилсин деган таклифни киритади.

Депутат Раҳмонберди Икромов иккинчи чақириқ ЎзССР Олий Совети биринчи сессиясининг мажлисини очиб, совет халқининг Ленин—Сталин партияси атрофида маҳкам жипслашганлиги тўғрисида, иттифоқчи ва автоном республикаларнинг Олий Советларига сайловлар ўтказилган 16 февральда коммунистлар блан партиясизлар блоки яна порлоқ ғалаба қозонганлиги тўғрисида гапиради.

Депутат Икромов севикли доҳий Иосиф Виссарионович Сталинни ўзбек халқи якдиллик блан биринчи депутат қилиб сайлаганлиги тўғрисида гапирганида залда олқишлар янграйди. **(Ҳамма ўрнидан туради. «Ўртоқ Сталинга ура!» деган овозлар эшитилади).**

Депутат Икромов ўз сўзида ўзбек халқи эришган муваффақиятларга тўхталади, урушдан кейинги бешйилликнинг иккинчи йилида турган янги вазифалар тўғрисида гапиради. Пахтачиликни юксалтиришда янги муваффақиятга эришиш, я'ни 1947 йилда давлатга 1 миллион 500 минг тонна пахта топшириш — ўзбек халқи олдида турган асосий вазифадир.

Раис, яшасин большевиклар партияси ва яшасин улуғ доҳий ўртоқ Сталин, дейр экан Олий Совет депутатлари ва залда ҳозир бўлган ҳамма кишилар унинг бу сўзларини узоқ давом этган қаттиқ қарсаклар блан қарши оладилар.

Депутат Жўрабоев Андижон, Сурхондар'ё, Бухоро ва Тошкент область депутатлари группаси номидан гапириб, депутат Абдураззоқ Мавлоновни ЎзССР Олий Совети раиси қилиб сайлашни таклиф этади.

Сессия ўртоқ Абдураззоқ Мавлоновни бир оғиздан Ўзбекистон ССР Олий Совети раиси қилиб сайлайди. Шундан сўнг депутат Бузрук Усмонхўжаев ва депутат Наталья Митрофановна Мирошхина бир оғиздан ЎзССР Олий Совети раисининг ўринбосарлари қилиб сайланади.

ЎзССР Олий Совети сессияси сессия мажлисларининг иш тартибини ва қуйидаги рўзномани якдиллик блан тасдиқлайди:

1. Мандат комиссиясини сайлаш.
2. ЎзССР Олий Советининг доимий комиссияларини сайлаш.
3. Биринчи чақириқ ЎзССР Олий Совети VIII сессияси блан иккинчи чақириқ ЎзССР Олий Совети I сессияси ўртасида чиқарилган фармонларни тасдиқлаш.
4. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумини сайлаш.
5. Ўзбекистон ССР Ҳукуматини — ЎзССР Министрлар Советини тузиш.
6. ЎзССР Олий Судини сайлаш.
7. Ўзбекистон ССРнинг 1947 йил давлат бюджетини тасдиқлаш.

Сўнгра сессияда раислик қилаётган республика Олий Советининг Раиси депутат Мавлонов рўзномадаги биринчи масалани муҳокама қилишга киришишни таклиф этади. Сессия 11 кишидан иборат мандат комиссиясини сайлайди. Депутат Сирож Нуриддинов мандат комиссиясининг раиси қилиб, депутатлардан Катишев, Шукуров, Назаров, Мирзабеков, Қобилова, Ну'монов (Яшин), Дўшанов, Габитов, Рачинская ва Пашковскийлар комиссия а'зоси қилиб сайланади.

Сессия қатнашчилари гулдурос олқишлар остида, баланд руҳ блан ўзбек халқининг энг яқин дўсти, большевиклар партияси ва совет халқининг доҳийси Иосиф Виссарионович Сталинга табрик мактуби қабул қиладилар.

Улуғ Октябрьнинг ўттиз йиллигини муносиб кутиб олайлик

АНДИЖОН ИШЧИЛАРИНИНГ МАЖБУРИЯТИ

Андижондаги пойафзал фабрикасининг коллективи ленинградлилар чақириғини кенг равишда муҳокама қилди. Шу муносабат блан ўтказилган митингда завод ишчилари бирин-кетин сўзга чиқиб, янги-янги мажбуриятлар олдилар.

— Мен, Октябрь олди социалистик мусобақасига қўшилиб, — дейди стахановчи ўртоқ Абдиҳаиров, — ўз нормамни ҳар доим 180 процентдан бажараман.

Завод коллективи йиллик планни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 30 йиллигигача бажариш ва йил охирига ча пландан ташқари 3 минг 500 жуфт пойафзал тайёрлаб бериш, маҳсулотнинг таннархини 5 процент камайтиришга қарор берди.

Сталин районидаги пахта заводининг коллективи 1947 йилда пландан ташқари 1000 тонна пахта толаси ишлаб чиқаришга сўз берди. Бу заводнинг донгдор слесари, СССР Олий Советининг депутати ўртоқ Самсоқбой Назаров заводдаги барча ишчиларни стахановча меҳнат қилишга чақирди ва ўзи кун сайин икки норма ишлаш мажбуриятини олди.

Володарский номли тикув фабрикаси, 1-нчи пахта заводи, «Коммунар» заводи, паровоз депоси, ҳунармандчилик артельлари ҳамда бошқа корхона ва муассасаларда ҳам ленинградлилар чақириғи муҳокама қилинди. Андижон ишчилари Ленин шаҳри меҳнаткашларининг мурожаатига жавобан, йиллик планни муддатидан аввал — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 30 йиллигигача бажариш ва йил охиригача пландан ташқари кўп миқдорда маҳсулот бериш мажбуриятларини олдилар.

Ф. ПОГОРЕЛОВ.

УЛУҒ ОКТЯБРЬНИНГ 30 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА СТАХАНОВЧА ВАХТА

Чкалов номли заводнинг ишчилари, инженер-техник ходимлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 30 йиллигигача йиллик планни тўла бажаришга қарор қилдилар.

Заводнинг ҳамма цех ва сменаларида социалистик мусобақа кенгаймоқда. Ўртоқ Виноградов март ойининг биринчи ўнкунлигидаёқ бир ярим ойлик топшириқни бажарди. Комсомол а'зоси Александр Дмитриев Улуғ Октябрь революциясининг 30 йиллиги шарафига стахановча вахтада туриб ишламоқда. У, ҳар сменада 20 дона ўрнига 80 дона деталь ишлаб чиқараётир. Фрезерчи Игнатов ва қолипчи Азизмуҳамедов ўртоқлар кейинги кунларда смена топшириғини 250—300 процентдан адо этмоқдалар.

Р. ДАМИНОВ.

ҚИЗИЛ УЗБЕКИСТОН

1947 ЙИЛ 14 МАРТ. № 53 (6728)

Саноатда ва темир йўл транспортида 1947 йил февраль планининг бажарилиши тўғрисида СССР Давлат план комиссияси Ўзбекистон ССРдаги вакилининг

АХБОРОТИ

Ўзбекистон ССРдаги саноатда ва темир йўл транспортида 1947 йил февраль ойида план қуйидагича бажарилди:

I.

1947 йил февралида саноатнинг ялпи маҳсулот ишлабчиқариш плани 94,7 процент, шу жумладан Иттифоқ саноати корхоналарида 102,1 процент ва Иттифоқ-республика ҳамда республика аҳамиятига эга бўлган саноат корхоналарида 87,6 процент бажарилди.

1946 йилнинг февраль ойига нисбатан 116,1 процент, шу жумладан Иттифоқ саноати корхоналарида 117,3 процент ва Иттифоқ-республика ҳамда республика аҳамиятига эга бўлган саноат корхоналарида 114,7 процент ялпи маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Айрим министрликлар, трестлар ва корхоналарда план қуйидагича бажарилди; шунингдек 1946 йилнинг февралига нисбатан қуйидагича маҳсулот ишлаб чиқарилди:

А. ИТТИФОҚ КОРХОНАЛАРИ ВА ТРЕСТЛАР

	1947 йил февралида планнинг бажарилиш проценти	1947 йил февралида 1946 йил февралига нисбатан процент блан
Электростанциялар министрлиги		
«Ўзбекэнерго» район бошқармаси	111,7	107,0
Шарқий районлар нефть саноати министрлиги		
«Ворошиловнефть» тресги	76,3	100,5
«Калининнефть» тресги	102,0	152,2
Азокерит кони	117,9	176,9
Қўқон энергетика-механика заводи	122,1	134,5
Шарқий районлар тошкўмир саноати министрлиги		
«Ўзбекуголь» тресги	105,3	147,9
Ильич номли кон ускуналари заводи	105,0	134,8
Химия саноати министрлиги		
Чирчиқ электрохимия комбинати	105,6	100,3
Қўқон суперфосфат заводи	28,5	—
Қора металлургия министрлиги		
Ўзбекистон металлургия заводи	129,6	227,5
Машинасозлик ва асбобсозлик министрлиги		
«Ўзбектекстильмаш» заводи	96,5	126,8
«Тошгекстильмаш» заводи	100,0	180,9
«Средазхиммаш» заводи	103,5	182,4
Қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги		
«Тошсельмаш» заводи	100,1	149,1
«Чирчиқсельмаш» заводи	105,0	162,8
«Красний двигатель» заводи	114,2	113,3
Бинокорлик ва йўл машинасозлиги министрлиги		
Тошкент экскаватор заводи	102,5	71,6
«Строммашина» заводи	101,2	—
Оғир машинасозлик министрлиги		
«Подъёмник» заводи	104,8	101,6
Автомобиль саноати министрлиги		
«Шарикоподшипник» заводи	134,3	146,9
Станоксозлик министрлиги		
Абразев заводи	107,1	127,7
Карборунд заводи	86,3	—
Бинокорлик материаллари саноати министрлиги		
Хилково цемент заводи	72,1	184,2
Қувасой цемент заводи	90,2	—
Шифер заводи	36,4	67,1
Асботруб заводи	51,8	176,0
Тўқимачилик саноати министрлиги		
Тошкент тўқимачилик комбинати	102,3	114,9
Фарғона тўқимачилик комбинати	108,2	145,5
Фарғона йигирув-тўқув фабрикаси	144,1	197,7
Енгил саноат министрлиги		
Пайпоқ-йигирув комбинати	53,2	131,6
Нози-не'мат ва пардоз буюмлар саноати министрлиги		
Шампань вино комбинати	57,4	167,2
Чой қадоқлаш фабрикаси	102,3	95,7
Тошкент упа-атр заводи	114,2	132,3
Озиқ-овқат саноати министрлиги		
Ер-экстракт заводи	43,1	104,6
«Ўзбексвеклосахартрест»	121,6	58,0
Йўллар министрлиги		
Каганович номли завод	76,0	80,1
Электротехника заводи	100,0	110,1
Машинасозлик заводи	106,6	98,3
Кинематография министрлиги		
«Кинап» заводи	120,4	107,0

Б. ИТТИФОҚ-РЕСПУБЛИКА ВА РЕСПУБЛИКА АҲАМИЯТИГА ЭГА САНОАТ

	1947 йил февралида планнинг бажарилиш проценти	1947 йил февралида 1946 йил февралига нисбатан процент блан
Тўқимачилик саноати министрлиги	81,8	115,4
Шу жумладан:		
Пахта тозалаш саноати	79,8	114,1
Ипак саноати	94,4	123,2
Енгил саноат министрлиги	104,2	132,2
Шу жумладан:		
Тикувчилик саноати	101,4	124,6
Пойафзал саноати	114,4	238,7
Озиқ-овқат саноати министрлиги	100,8	97,9
Шу жумладан:		
Ёғ саноати	80,0	155,1
Нози-не'мат ва пардоз буюмлар саноати министрлиги	108,9	108,0
Гўшт-сут саноати министрлиги	75,5	110,2
УзССР Министрлар Совети ҳузуридаги Балиқ саноати бош бошқармаси	62,0	139,3
Бинокорлик материаллари саноати министрлиги (кенг исте'мол моллари бу ҳисобга кирмайди)	81,9	195,5
Маҳаллий саноат министрлиги (район саноати бу ҳисобга кирмайди)	109,1	136,6
УзССР Министрлар Совети ҳузуридаги Ҳунармандчилик кооперацияси бошқармаси	97,9	115,0
УзССР Инвалидлар кооперацияси совети	69,7	87,3

II.

Энг муҳим саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш плани қуйидагича бажарилди ва 1946 йилнинг февралига нисбатан бу маҳсулотлар қуйидаги миқдорларда чиқарилди:

	1947 йил февралида планнинг бажарилиш проценти	1947 йил февралида 1946 йил февралига нисбатан процент блан
Нефть	94,1	156,1
Тошкўмир	90,3	144,0
Электр қуввати (Ўзбекэнерго)	112,3	105,3
Пичан ўриш машинаси	125,0	77,5
Тракторга тиркалиб чигит экадиган сеялка	400,0	175,4
Орқалаб юриб дори сепадиган асбоб	70,8	141,7
Центробеж насослари	100,0	125,0
Вакуум-насослар	100,0	233,3
Кўтарма кранлар	122,3	100,0
Компрессорлар	126,5	125,5
Аммиак селитраси	113,2	110,5
Цемент	74,4	8 марта ортиқ
Пишиқ ғишт	105,1	198,4
Оҳак	22,0	94,7
Ганч	5,4	90,4
Пахта толаси	81,0	121,2
Хом ипак	89,3	134,7
Ип (СССР ва УзССР Тўқимачилик саноати министрлиги)	107,0	118,9
Газлама (Тошкент тўқимачилик комбинати)	101,0	111,1
Шойи (УзССР Тўқимачилик саноати министрлиги)	116,5	117,2
Қалин чарм (УзССР Енгил саноат министрлиги)	92,4	117,0
Мостовье (УзССР Енгил саноат министрлиги)	106,9	98,6
Хром (УзССР Енгил саноат министрлиги)	102,5	121,8
Пойафзал (УзССР Енгил саноат министрлиги)	99,2	211,3
Пайпоқ (Пайпоқ-йигирув комбинати)	49,4	133,7
Гўшт	62,2	117,5
Ўсимлик ёғи	74,3	161,6
Совун	109,9	172,2
Консервалар	111,8	71,5
Спирт	116,0	126,5
Қанд	124,5	58,7

III.

Тракторлар учун шу ернинг ўзида запас қисмлар ишлаб чиқариш плани 1947 йил февралида 94,9 процент, қишлоқ хўжалик машиналарига запас қисмлар ишлаб чиқариш плани 130 процент бажарилди. Республиканинг асосий заводлари бундай маҳсулот ишлаб чиқариш планини қуйидагича бажардилар (процент блан):

	Тракторлар учун запас қисмлар	Қишлоқ хўжалик машиналари учун запас қисмлар
«Ўзбектекстильмаш» заводи	76,2	107,0
«Тошгекстильмаш» заводи	107,5	216,9
Тошкент экскаватор заводи	136,9	308,0
«Тошсельмаш» заводи	118,6	112,0
Ильич номли кон ускуналари заводи	60,4	129,0
Чкалов номли завод	111,4	100,0
«Средазхиммаш» заводи	100,7	планда кўзда тутилмаган эди.
«Строммашина» заводи	127,5	»
«Шарикоподшипник» заводи	25,0	»
«Подъёмник» заводи	127,6	»
Электр саноати министрлигининг электротехника заводи	107,4	»
«Чирчиқсельмаш» заводи	—	124,8

IV.

Тошкент темир йўли февраль ойида юк ортиш планини 101,8 процент бажарди, шу жумладан нефть маҳсулотлари ортиш планини 98,5 процент, тошкўмир ортиш планини 110,2 процент, пахта толаси ортиш планини 75,1 процент ва пахта ортиш планини 99,6 процент бажарди.

СССР ДАВЛАТ ПЛАН КОМИССИЯСИНИНГ УЗБЕКИСТОН ССРДАГИ ВАКИЛИ.

Партия турмуши

ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИНИНГ ПЛЕНУМЛАРИ ТЎҒРИСИДА

ВКП(б) Уставида айтилишича, шаҳар район партия комитетларининг пленумлари кам деганда бир ярим ойда бир марта чақирилиши керак. Область, шаҳар ва район партия конференцияларида сайланган область, шаҳар ва район партия комитетлари конференциялар ўртасидаги даврда тегишли партия ташкилотларининг олий органи деб ҳисобланади. Партия ташкилотлари партия ва хўжалик ишларига доир энг муҳим масалаларни муҳокама қилиш учун ўз пленумларини мунтазам суратда ўтказиб туришлари керак.

Аммо, Фарғона областидаги ба'зи район партия комитетлари пленумларни чақириш муддатларига э'тибор қилмайдилар. Улар пленумларнинг мунтазам чақириб турилиши, халқ хўжалигининг барча тармоқларидаги ходимлар ўртасида алоқани мустаҳкамлаяжагини, энг яхши тажрибаларни умумлаштиришга ёрдам бераяжагини, ишдаги камчиликларни очиб ташлаяжагини ва партия ташкилоти олдида турган хўжалик ҳамда сиёсий вазифаларни бажариш соҳасида ходимларнинг роли ва жавобгарлигини оширишга ёрдам бераяжагини унутадилар. Фрунзе ва Молотов район партия комитетлари пленумларни ўз вақтида ўтказмайдилар.

Пленумларнинг ўз вақтида ўтказилмаслиги район партия комитети бюросининг рэйком пленумларида муҳокама қилиш лозим бўлган асосий масалаларни танлаб ололмаётганлигини кўрсатади.

Кейинги вақтларда кўпгина район партия комитетлари пленумларни жуда кўп активлар иштироки блан ўтказишга одатланиб қолдилар. Бунинг натижасида пленум активлар мажлисига айланиб кетади ва партия комитетининг раҳбар органи сифатидаги ролини бажармай қолади. Мисол учун Фрунзе район партия комитетини кўрсатиб ўтиш мумкин. Райком пленумларидан бирида пленумнинг 24 а'зосидан ташқари яна 58 киши қатнашган. Молотов район партия комитетининг пленумида пленум а'золаридан 14 кишидан ташқари яна 40 киши иштирок қилган.

Тажриба шуни кўрсатадики, пленумларга яхши тайёргарлик кўрилган жойларда улар ғоявий жиҳатдан юксак даражада ўтадилар ва хўжалик, маданий қурилиш масалалари ва партия ички ишларига доир муҳим масалалар муваффақиятли суратда ҳал этилади. Аммо, ба'зи район партия комитетлари пленумларга яхши тайёрлик кўрмайдилар, пленумлар олдидан муҳокама қилинадиган масалани ва муҳокама қилиш тартибини яхши биладиган коммунистлар блан суҳбат ўтказмайдилар. Чунончи Фрунзе район партия комитети ВКП(б) Марказий Комитетининг «Партия сафларининг ўсиши ҳамда ВКП(б) сафига кирган янги кишилар ўртасида партиявий-ташкилий ва партиявий-сиёсий ишларни кучайтириш чоралари ҳақида» деб 1946 йил 26 июльда чиқарган қарорини ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети ҳамда ВКП(б) Марказий Комитетининг «Колхозларда Қишлоқ хўжалик артели уставининг бузилишига хотима бериш чоралари тўғрисида» деб 1946 йил 19 сентябрьда чиқарган қарорининг қандай бажарилаётганлиги ҳақидаги масалаларни пленумда алоҳида-алоҳида муҳокама қилиш ўрнига бирга қўшиб муҳокама қилган. Пленумда қатнашган 46 кишидан атиги 5 киши музокараларга чиқиб сўзлаган.

Район партия комитетлари пленумларини ўтказишдаги катта камчиликлардан бири шуки, пленумларда кўпроқ раҳбар ходимлар, чунончи район партия комитетларининг секретарьлари, район ижроия комитетларининг раислари ва районлардаги раҳбар ходимлар чиқиб сўзлайдилар. Бошланғич партия ташкилотларининг секретарьлари, колхоз раислари, стахановчилар пленум ишларида қатнашмайдилар.

Молотов район партия комитетининг пленумида партия сафига қабул қилиш ишлари қандай бораётганлиги муҳокама қилинган вақтда 4 киши чиқиб сўзлаган. Ҳолбуки пленумда 27 бошланғич партия ташкилотининг секретари ва колхоз раислари ҳамда стахановчилардан 12 киши қатнашган.

Бу ерда Фарғона область партия комитети ташкилот-инструкторлик бўлимининг (мудири ўртоқ Велинянин) район ва шаҳар партия комитетлари пленумларини уюшқоқлик блан, юксак ғоявий савияда ўтказишга амалий ёрдам бермаётганлигини ҳам кўрсатиб ўтиш керак.

Шуни яхши билмоқ керакки, пленумлар партия ходимларини сиёсий жиҳатдан тарбияловчи мактабдир. Пленумларда партия ташкилотининг ишларига доир энг муҳим масалалар муҳокама қилинади. Ходимлар пленумларда партия ички демократияси принципларини, коллектив раҳбарликнинг ўз-ўзини танқиднинг аҳамиятини амалий суратда билиб оладилар.

Партия комитетларининг секретарьлари партия ва ҳукуматнинг энг муҳим қарорларини муҳокама қилиш учун ўз пленумларини мунтазам суратда ўтказиб туришлари, пленумларга пухта тайёргарлик кўришлари ва уларнинг ишларига тўғри раҳбарлик қилишлари керак.

Ф. ДИДИЧЕНКО.

УзК(б)П Марказий Комитети ташкилот-инструкторлик бўлимининг мас'ул ташкилотчиси.

УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ОХУНБОБОЕВ НОМИДАГИ АНДИЖОН УЗБЕК МУЗИКА-ДРАМА ТЕАТРИНИНГ АСОСИЙ АРТИСТЛАРИГА УЗБЕКИСТОН ССРНИНГ ФАХРИЙ УНВОНЛАРИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбек сан'атини ривожлантириш соҳасида қилган катта хизматлари ва Тошкент шаҳрида ўтказилган Андижон сан'ат ўнкунлигида фаол қатнашганликлари учун қуйидаги кишиларга фахрий унвонлар берилсин:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист унвони

1. Мадамин Баҳодировга — Охунбобоев номли театрнинг бош режиссёри.
2. Қамар Бурнашевага — Охунбобоев номидаги Андижон театрининг артисти
3. Қосим Охуновга — театр артисти.
4. Нуъмон Муродовга — театр артисти.
5. Жалил Раҳимовга — театр артисти.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси **А. МУМИНОВ.**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари **Ф. ЮСУПОВ.**

1947 йил 7 март. Тошкент шаҳри

ХРОНИКА

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Лазарь Моисеевич Кагановични бошқа ишга ўтганлиги муносабати блан уни СССР Министрлар Совети Раисининг Ўринбосари ва СССР Бинокорлик материаллари саноати министри вазифаларидан озод қилди.

★

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Семён Захарович Гинзбургни СССР Бинокорлик материаллари саноати министри қилиб тайинлади.

★

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ М. И. Салтиковни СССР Ўрмон саноати министри вазифасидан озод қилди.

★

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Георгий Михайлович Орловни СССР Ўрмон саноати министри қилиб тайинлади ва уни СССР Целлюлоза ва қоғоз саноати министри вазифасидан озод қилди.

БЕДАНИ ЎЗ ВАҚТИДА ЮҚОРИ СИФАТЛИ ҚИЛИБ ЭКАЙЛИК

Ўзбекистон пахтакорлари тўртинчи қурултойининг қатнашчилари ўртоқ Сталинга ёзган мактубда 1947 йилда Ўзбекистонда пахтачиликни урушдан аввалги даражага етказиш, бунинг учун ҳар гектардан олинадиган ҳосилни ўрта ҳисоб блан 17 центнерга етказиш, партов ерлар ва янги сув чиқазилган ерлардан 260 минг гектарини экинзор қилиш ва беда майдонини 355 минг гектарга етказиш мажбуриятини олдилар.

Демак, пахта ҳосилини оширишда бошқа тадбирлар блан бир қаторда бедачиликни ривожлантириш ҳам жуда катта аҳамиятга эга.

Ҳозир беда экадиган пайт келди. Бу ишни ўз вақтида—эрта баҳорда ўтказиш биринчидан, беда уруғининг текис униб чиқиши ва яхши ўсишини та'минлайди; иккинчидан, чигит экиш вақтида одам кучлари ва от-уловлар беда экиш блан банд бўлмайди.

Илғор колхозлар, чунончи: Янгийул районидаги Каганович номли колхоз, Қорасув районидаги XVIII Партсъезд колхози, Шаҳрисабз районидаги «Қизил агроном» колхози, Пастдарғам районидаги «Қизил қўшин» колхози ва бошқа бирқанча колхозлар беда экишга жиддий э'тибор бериб, 3 мартгача беда экиш планининг қарийб 50 процентини бажариб қўйдилар.

Тошкент областидаги Калинин районы беда экиш планини 3 мартгача 21 процент, Наманган областидаги Янгиқўрғон районы 20 процент, Самарқанд областидаги Пойариқ районы 17 процент бажарди. Бухоро областидаги Ғиждивон районы 4 мартгача 1.135 гектар ерга беда экиб, ўз планини 49 процент бажарди. Бухоро области беда экиш планини 17 процент адо этди.

Аммо республикамиздаги кўпчилик колхозларда беда экиш ниҳоятда кечиктирилаётир. Мисол учун Тошкент областини олсак, бу областьда кузда беда экиш плани бажарилмади. Кузда атиги 490 гектар беда экилди. Шу сабабдан йиллик планни бажариш учун беданинг жуда кўп қисмини баҳорда экишга тўғри келади. Лекин бу областьда беда экишни ўз вақтида қизитиб юборишга тегишинча э'тибор берилмаётир. Об-ҳаво шароити анча вақтдан буён дала ишларини қизитиб юбориш учун жуда қулай бўлишига қарамай, 4 мартгача атиги 760 гектар ерга беда экилди, бу—планнинг фақат 4 процентини ташкил қилади. 1200 гектар ерга беда экиш лозим бўлган Бекобод районида ҳали бу ишга киришилгани йўқ. Қуйичирчиқ районы 800 гектар беда экиши керак. Лекин бу район ҳали бир гектар ҳам беда экмаган. Тошкент қишлоқ районы ҳам беда экишга киришган эмас.

Андижон областида аҳвол тағин ҳам ёмонроқ. Бу областьда планга мувофиқ кўкламда 18.500 гектар беда экилиши керак. Лекин ҳозиргача битта ҳам район беда экишга киришмаган. Областьда фақат 4300 гектар ерга етарлик беда уруғи жамғарилган.

Наманган, Қашқадар'ё, Сурхондар'ё, Хоразм областьлари ва Қорақалпоғистон АССРдаги партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари беда экишнинг кечикишига «Уруғлик етишмаслиги сабаб бўлаётир» деб баҳона қилмоқдалар. Бу асосли важ эмас. Ҳақиқатда эса бу областьларда колхозлардаги мавжуд беда уруғларидан кўнгилдагидек фойдаланилмаётир. беда экиладиган ерларни уруғ сепиш учун тайёрламаётирлар. Бошқача қилиб айтганда, ўтган йилги хатоларни такрорламоқдалар. Бу хатолар шундан иборатки, колхозларда беда экиш планлари бажарилмайди, экилган беда яхши парвариш қилинмайди, бедапояларни ўзбошимчалик блан бузиш ҳоллари тугатилмаган. Ҳолбуки, ҳозирги вақтда пахта ҳосилини ошириш учун бедачилик хўжалигини йўлга қўйиш ғоят катта аҳамиятга эга, чунки пахта блан бедани тўғри алмашлаб экишни жорий қилмай туриб пахта ҳосилини муттасил ошира бориш мумкин эмас.

Беда экишни ўз вақтида ўтказиш учун Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва УзК(б)П Марказий Комитети 2000 трактор фақат беда экишда ишласин, деб қарор чиқарди. Лекин бу ишни фақат трактор ёрдами блангина ўтказишга ишониб туриб бўлмайди. Беда экиш учун зарур миқдорда от-улов ҳам ажратиш зарур.

Беда экиш вақтида уруғ сепиш нормасига қаттиқ э'тибор бериш керак. Уруғни ёппасига сепганда гектарига 11 килограмм, қатор қилиб экканда гектарига 4 килограмм сепиш лозим.

Ҳарбир колхозда зарур миқдорда уруғлик етиштириш учун ҳозирдан ғамхўрлик қилмоқ керак. Бунинг учун уруғлик беда экиш ва уларни яхши парвариш қилиш зарур.

Бу йилги беда экиш планини тўла бажариш мақсадида партия ва совет ташкилотлари колхозларни уруғ блан та'минлаш учун барча чораларни кўришлари керак. Колхозларга районлардан ва бошқа республикадан беда уруғи сотиб олишда, ёки ғалла блан алмаштириб олишда ёрдам бериш зарур.

Беда экиш Қашқадар'ё ва Сурхондар'ё областьларида 10 мартгача тамомланиши керак эди. Бу бажарилмади. Бухоро областида 15 мартгача, қолган областьларда 25 мартгача тамомланиши керак.

Ўзбекистон партия ва совет ташкилотлари ғаниммат кунлардан фойдаланиб беда экишни ўз вақтида тамомлаш учун колхозлардаги барча имкониятларни сафарбар қилмоқлари зарур.

П. К. КРЮЧКОВА.

УзК(б)П Марказий Комитети Қишлоқ хўжалик бўлимининг инструктори.

Совхозимиз—қўзилатиш кампанияси арафасида

Совхозимизнинг ишчилари ўтган йил фидокорона меҳнат қилдилар. Совхоз партия ташкилоти давлат томонидан берилган топшириқларни муваффақиятли бажариш йўлида бошланган ҳаракатга барча ишчилар оммасини сафарбар қилди.

Ўтган йили коммунист С. Холмуродов мудирлик қилган 1-нчи ферманинг чорвадорлари чорва молларини кўпайтиришга катта э'тибор бердилар. Қўзилатиш кампаниясини пухта тайёргарлик блан кутиб олдилар. Чўпонлар қўзилатиш даврида кеча ва кундуз тинмай ишлаб, қўзиларни соғ-саломат сақлаб қолдилар. Фермада совлиқлардан қўзи олиш, давлатга қоракўл тери топшириш, жун, бренза тайёрлаш плани ошириб бажарилди.

Ферма а'золари 1946 йилда ҳар юз бош совлиқдан 95 ўрнига 105 тадан қўзи олдилар. Тери топшириш планини 105, қўзи қолдиришни 110, жун тайёрлашни 104 процент бажардилар. Ферманинг намунали чўпони, орденли Хол'ёр Холбеков қўйларни яхши тарбия қилиши орқасида ҳар 100 совлиқдан 114 та, Рўзимат Ўрозов 115 тадан қўзи олиб, бошқа чўпонларга намуна бўлдилар.

Совхозимизнинг бошқа фермаларида ҳам ўтган йилги ишлар ана шундай намунали натижалар блан якунланди. Совхозимиз коллективи 1946 йилги асосий давлат планини ошириб бажарди ва СССР Совхозлар министрлиги томонидан тақдирланди. Ўтган йили совхоз коллективининг қўлга киритган бу ютуқлари ишчилар, чўпонлар орасида партиявий-сиёсий ишларнинг яхши йўлга қўйилганлиги натижасидир.

Қоракўлчилик совхозининг коллективи олдида янги бешйилликнинг иккинчи йилида ҳам катта ва мас'улиятли вазифалар турибди. Бу йил совхозимизда 19467 совлиқ қўзилаши ва шундан давлатга 10 минг донадан ортиқ қоракўл тери, 24 тонна бренза топширилиши ва 8931 та қўзи қолдирилиши керак. Бу вазифаларни муваффақиятли бажаришда совхоз партия ташкилоти катта роль ўйнайди. Совхоз партия ташкилоти шу йилнинг бошиданоқ партия ташкилотининг умумий йиғилишини чақириб, унда яқин кунларда бўладиган қўзилатишга тайёргарликнинг бориши ҳақида совхоз директори ва ферма мудирларининг докладини эшитиб, муҳокама қилди.

Партия йиғилиши коммунистларга конкрет мажбуриятлар юклади. Коммунистлар совхозда ишни қизитиб юбордилар. Йиғилишдан бирнеча кун ўтгач шахсан коммунистларнинг иштироки блан яйловдаги 33 отлий ва 6 шамол қудуғи ремонтдан чиқарилди. Бринза заводлари ҳам ремонт қилиниб, малакали кадрлар блан та'минланди. Энг йирик 17 та қўзилатиш пунктларида етарли миқдорда туз, ем-хашак ва бошқа зарур нарсалар ғамланиб қўйилди.

Ўтган йилги қушхоналарнинг сони анча қисқартирилди. Бу эса терисини олишга ажратилган қўзиларнинг кўп қисмини нобуд бўлишидан сақлаб қолди.

Яқин кунларда совхозимизда қўзилатиш кампанияси бошланади. Бу кампанияни муваффақиятли ўтказиш учун партия ташкилоти совхоз октябрь олди социалистик мусобақасини қизитиб юборади. Партия ташкилотининг бюро а'золаридан Худойқулов, Магдиев, Грушчев ўртоқлар мусобақа шартларининг қандай бажарилаётганлигини текшириб туриш учун фермаларга беркитилиб қўйилди. Бундан ташқари совхоздаги 20 комсомол а'зоси қўзилатиш кампанияси тамом бўлгунга қадар фермаларга чиқарилади. Улар коммунистларга ёрдам бериб қўзилатиш кампаниясининг яхши ва натижали ўтишини та'минлайдилар.

Партия ташкилоти қўзилатиш кампанияси даврида ишчилар ва чўпонлар ўртасида оммавий-маданий ишларни кенг йўлга қўяди. Ҳарбир фермада девори газета, бригадаларда «жанговар варақалар» чиқаради. Ҳозирданоқ қўтонларда ва ферма марказларида социалистик мусобақа якунларини кўрсатиб турадиган тахталар бўлади.

«Улус» совхозида қоракўлчиликни ривожлантириш учун катта имкониятлар бор. Совхоз 60 минг гектар кенг яйловга эга. Бунда ёзда ҳам, қишда ҳам ем-хашак мўл бўлади. Совхоз партия ташкилотининг ҳозирги асосий вазифаси бу йил ҳам янада катта ютуқларни қўлга киритиш учун қўзилатишни муваффақиятли ўтказиш ва чорва молларини семиртириш учун курашдир. Партия ташкилоти шу асосий вазифани муваффақиятли бажариш учун бутун совхоз ишчилари ва чўпонларини сафарбар қилади.

Жума МАРДИЕВ.

Каттақўрғон районидаги «Улус» қоракўлчилик совхози партия ташкилотининг секретари.

Ташқи Ишлар Министрлари Кенгашида

Ташқи Ишлар Министрлари ўринбосарларининг Германия масаласи юзасидан кенгаши

11 март эрталаб соат 10 да Ташқи ишлар министрлари ўринбосарларининг Германия масаласи юзасидан биринчи кенгаши бўлди. Кенгашда А. Я. Вишинский (СССР), Мэрфи (Америка Қўшма Штатлари), Холл-Петч (вақтинча Буюк Британия вакили Стрэнг ўрнида қатнашади), Кув де Мюрвилль (Франция), делегацияларнинг маслаҳатчилари ва экспертлари қатнашдилар. Мажлисда СССР Ташқи Ишлар Министрининг ўринбосари А. Я. Вишинский раислик қилди.

Ташқи ишлар министрлари кенгаши кечаги мажлисида ўринбосарлар кенгашига Германиядаги Иттифоқ Контроль Кенгашининг докладида баён қилинган масалаларни я'ни Ташқи ишлар министрлари кенгаши Нью-Йоркда бўлган сессиясида алоҳида э'тибор берган масалаларни қай тарзда кўриб чиқиш тартиби ҳақида таклифлар тайёрлаш вазифаси топширилган эди.

Совет делегацияси номидан А. Я. Вишинский Германиядаги Иттифоқ Контроль Кенгашининг докладида баён қилинган қуйидаги масалаларни тубандаги тартибда кўриб чиқишни Министрлар кенгашига тавсия этишни таклиф қилди:

1. Германиянинг ҳарбий кучларини битириш;

2. Германияни нацистлардан тозалаш ва демократлаштириш;

3. Министрлар кенгаши рўзномасининг биринчи моддасида кўрсатилган «иқтисодий принциплар» каби масалалар муҳокама қилинганда тўрт давлат назорати остидаги Германиянинг сиёсий, иқтисодий ва молиявий аҳволи блан боғлиқ ҳамма масалалар ҳам кўриб чиқилиши назарда тутилади;

4. Репарация масалалари;

5. Германиянинг марказий ҳукумат идораларини тузиш, шунингдек ундаги муваққат сиёсий ташкилотларнинг шакла ва иш ҳажми тўғрисидаги масала.

Совет делегацияси кўчириб олиб келтирилган кишилар ҳақидаги масалани ҳам бу рўзномага қўшимча суратда киритишни тавсия қилди.

Кув де Мюрвилль (Франция) Совет делегациясининг таклифини қувватлади ва айтиб ўтилган бу масалаларга Контроль Кенгаши докладининг Британия ва Франция оккупация доираларида территория соҳасида юз берган ўзгаришлар ҳақидаги бобини ҳам қўшишни таклиф қилди.

Бироз мунозаралардан сўнг Совет делегациясининг таклифлари қабул қилинди.

Сўнгра, Совет делегацияси Германиядаги Иттифоқ Контроль Кенгашининг докладини муҳокама қилиш усули тўғрисида Ташқи ишлар министрлари кенгашига қандай тавсияномалар бериш ҳақидаги масала кўриб чиқилсин, деб таклиф киритди. Совет делегацияси Министрлар Кенгашига доклад юзасидан аввал умумий мунозаралар бошлансин, кейин бу доклад таклифлар белгилаб чиқиш учун министр ўринбосарларининг кенгашига топширилсин, деган тавсиянома беришни таклиф қилди.

Кув де Мюрвилль ва Мэрфи бу таклифни қувватлади. Бу таклиф ҳам қабул қилинди.

Ташқи Ишлар Министрлари ўринбосарларининг Австрия масаласи юзасидан кенгаши

11 март эрталаб Ташқи ишлар министрлари ўринбосарларининг Австрия масаласини муҳокама қилишга бағишланган мажлиси ҳам бўлди. Бу мажлисда Ф. Т. Гусев (СССР), генерал Кларк (Америка Қўшма Штатлари), Худ (Буюк Британия) ва Парис (Франция) қатнашди. Мажлисда Ф. Т. Гусев раислик қилди.

Австрия масалалари блан шуғулланучи министр ўринбосарлари Австрия блан тузиладиган сулҳ шартномаси лойиҳасининг сиёсий, иқтисодий ва ҳарбий моддаларини муҳокама қилиш тартибини кўриб чиқдилар. Тайёрлик ишларини кўриш учун сиёсий масалалар ва иқтисодий ҳамда ҳарбий масалалар юзасидан экспертлардан иборат комитетлар тузишга қарор берилди. Бундан ташқари, Австриядаги герман мулклари ҳақидаги масалани кўручи комитет тузилди.

Тегишли моддалар муҳокама қилиниши муносабати блан, Австриядаги Иттифоқ Комиссияси томонидан тақдим қилинган ёзма докладларни ҳам кўриб чиқишга қарор қилинди. Масалан, ҳарбий кучларни битириш масаласини ҳарбий экспертлар кўриб чиқади. Бу экспертлар Австриянинг ҳарбий-иқтисодий имкониятларини камайтиришни кўзда тутган тегишли моддани муҳокама қиладилар. Кўчириб олиб кетилган кишилар ҳақидаги масала сиёсий масалаларни кўручи комитетда муҳокама қилинади. Ҳарбий жиноятчилар ҳақидаги масала тегишли моддалар кўриб чиқилиши муносабати блан министр ўринбосарларининг мажлисида муҳокама қилинади. (ТАСС).

Ташқи Ишлар Министрлари Кенгашининг 11 март мажлиси

Ташқи Ишлар Министрлари Кенгашининг 11 мартда бўлган мажлисида Америка Қўшма Штатларининг Давлат Секретари Маршалл раислик қилди.

Министрлар мажлис бошида Иттифоқчилараро репарация агентлиги Бош Секретарининг мактубини репарациялар масаласи муҳокама қилинганда шу масала блан бирга қўшиб кўриб чиқиш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

ХИТОЙ ТЎҒРИСИДАГИ СОВЕТ ТАКЛИФЛАРИНИНГ МУҲОКАМА ҚИЛИНИШИ

Министрлар 1945 йил декабрьда уч давлат Ташқи Ишлар Министрларининг Москвада бўлган кенгашида Хитой тўғрисида тузилган битимнинг қандай бажарилаётганлиги ҳақида шу кенгашда қатнашган давлатларнинг ахбороти сессия рўзномасига қўшимча суратда киритилсин деган совет таклифини муҳокама қилишга киришдилар.

Буюк Британия Ташқи Ишлар Министри Э. Бевин, 1945 йилда Москвада чақирилган кенгаш Ташқи Ишлар Министрлари Кенгашининг сессияси эмас эди ва ўша кенгашда тўрт давлат эмас, балки уч давлатнинг вакилларигина қатнашган эди, деди. Бевин шунга биноан, 1945 йилда Москвада чақирилган кенгаш қарорининг қандай бажарилганлиги тўғрисидаги масалани Ташқи Ишлар Министрлари Кенгашининг ғайри расмий мажлисида кўрилиши яхшироқ, деб ҳисоблайди. Бевин уч давлатнинг тегишли Министрлари Совет делегацияси томонидан ўртага қўйилган масала тўғрисида ғайри расмий кенгашда фикр олишишларига қаршилик билдирмади ва шу блан бирга бундай кенгашда Хитой вакилининг қатнашуви ма'қул деган фикрни баён қилди.

Франция Ташқи Ишлар Министри Бидо 1945 йилда Москвада чақирилган кенгашда Франция қатнашмаганлигини эслатиб ўтди. Франция вакили шунга биноан мазкур кенгаш қарорлари қандай бажарилганлиги тўғрисидаги масалани муҳокама қилишда қатнаша олмаслигини билдирди.

Маршалл Буюк Британия вакили томонидан келтирилган важларни такрорлаб, Бевиннинг: Москва кенгашининг Хитой тўғрисида чиқарган қарори қандай бажарилганлиги ҳақида СССР, Буюк Британия ва Америка Қўшма Штатлари Ташқи Ишлар Министрларининг ғайри расмий кенгашида ахборот эшитилсин, деган таклифига қўшилди.

В. М. Молотов совет делегацияси томонидан киритилган таклифни асослаб, Совет делегацияси таклиф киритиш блан қуйидагиларни кўзда тутган эди, деди:

Уч давлат Ташқи Ишлар Министрларининг 1945 йил декабрида Москвада бўлган кенгашида Германиянинг илгариги иттифоқчилари блан тузиладиган сулҳ шартномаларини тайёрлаш масаласи муҳокама қилинган эди; сўнгра, бу масалани муҳокама қилиш Ташқи Ишлар Министрлари Кенгашининг сессияларида давом эттирилди. В. М. Молотов буни эслатиб ўтиб, бундай деди:

— Биз Москва кенгашида эришилган битимнинг қандай бажарилганлиги тўғрисидаги масалани ахборот олиш тариқасида Ташқи Ишлар Министрлари Кенгашининг сессиясига қўйишни мумкин деб ҳисоблаган эдик. Биз бунинг ҳеч ким учун ҳам қийинчилик туғдирмаслигини ва бунда кутилмаган ҳечқандай воқиа юз бермаслигини назарда тутган эдик.

Совет делегацияси Хитой масаласининг Ташқи Ишлар Министрларининг Кенгашида 1945 йил декабрида муҳокама қилинган тарзда ғайри расмий суратда муҳокама қилинишига ҳечқандай э'тироз билдирмас эди. Аммо, ҳозир ма'лум бўлишича, 1945 йилда Москвада чақирилган кенгаш қатнашчилари бўлмиш Ҳукуматларнинг вакиллари — Бевин блан Маршалл бу масала уч министрнинг ғайри расмий кенгашида муҳокама қилинсин деган фикрни билдирдилар. Совет делегацияси бундай таклифга э'тироз билдирмайди. Шу блан бирга Совет делегацияси 1945 йил декабридагидек бу масала ғайри расмий тартибда муҳокама қилинаолиниши мумкин, аммо кенгаш қарорлари тўғрисида тегишли ахборот э'лон қилинмоғи керак деб ҳисоблайди. Башарти бу таклиф шерикларим учун мақбул бўлса, — деди В. М. Молотов, — у ҳолда мен бу таклиф бизни қаноатлантира олади деб ўйлайман.

В. М. Молотовнинг сўзидан кейин Бевин сўзга чиқиб аввалги таклифини такрорлади ва бу масала юзасидан алоҳида ахборот э'лон қилинишига қаршилик билдирди.

АМЕРИКА ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ РЎЗНОМАГА ДОИР ТАКЛИФИНИНГ МУҲОКАМА ҚИЛИНИШИ

Министрлар Америка делегациясининг Европадаги оккупация қўшинлари сонини камайтириш ҳақидаги масала Министрлар Кенгаши сессиясининг рўзномасига киритилсин деган таклифини муҳокама қилишга киришдилар.

Маршалл Америка делегациясининг таклифини асослаб, Америка делегацияси томонидан кўтарилган масала Министрлар Кенгаши сессиясининг ишига тааллуқли масала, деди.

Молотов айтдики, Америка делегациясининг Министрлар Кенгашининг Нью-Йоркда бўлган сессиясида ўртага қўйган бу таклифи Москва сессиясининг рўзномасига киритилмаган эди. Совет делегацияси ҳозирча бу масала тўғрисида бир нарса дея олмайди ва Америка таклифи юзасидан айтадиган фикрини кейинроқ билдиради.

ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛАРИ УРИНБОСАРЛАРИНИНГ ГЕРМАНИЯ МАСАЛАСИ БЛАН ШУҒУЛЛАНГАН КЕНГАШИ ҲАҚИДА А. Я. ВИШИНСКИЙНИНГ ДОКЛАДИ

Ташқи Ишлар Министрлари Ўринбосарларининг Германия масаласи блан шуғулланган кенгаши ҳақида Вишинский доклад қилди.

Вишинский айтдики, Ташқи Ишлар Министрлари Ўринбосарларининг Германия масаласи блан шуғулланган кенгаши Германиядаги Контроль Кенгаши докладида кўрсатиб ўтилган масалалардан қайсибирларини Министрлар Кенгаши сессиясининг муҳокамасига қўйиш зарурлигини кўриб чиқди. Ўринбосарлар Министрлар Кенгашига қуйидаги масалаларни кўриб чиқишни тавсия қилиш мувофиқ деб топдилар: 1) ҳарбий кучларни битириш; 2) нацистлардан тозалаш; 3) демократлаштириш; 4) иқтисодий принциплар; 5) репарациялар; 6) кўчириб олиб кетилган кишилар ҳақида; 7) территориядаги ўзгаришлар масаласи; 8) марказий ҳукумат идораларини тузиш.

Ўринбосарлар иккинчи масала блан учинчи масалани, я'ни нацистлардан тозалаш масаласи блан демократлаштириш масаласини бирга қўшиб муҳокама қилиш мувофиқ деб топдилар. Марказий ҳукумат идораларини тузиш масаласига келганда эса, Ўринбосарлар Министрлар Кенгашига рўзноманинг Германиядаги муваққат сиёсий ташкилотларнинг шакли ва мавқии тўғрисидаги модда блан биргаликда кўришни тавсия қиладилар.

Ўринбосарлар Контроль Кенгаши докладини муҳокама қилиш усуллари ҳақида қуйидаги таклифни киритдилар. Улар Министрлар Кенгашига белгиланган масалалар юзасидан Министрлар Кенгашининг мажлисларида умумий мунозаралар ўтказишни, шундан сўнг Ўринбосарларга Контроль Кенгаши доклади юзасидан таклифлар тайёрлаш вазифасини топширишни тавсия қилдилар. Сўнгра бу таклифлар Министрлар Кенгашининг муҳокамаси ва тасдиқига киритилиши керак.

Министрлар А. Я. Вишинский докладида баён қилинган ва Ўринбосарлар томонидан киритилган таклифларни қабул қилдилар.

Шундан сўнг, кенгаш ҳарбий кучларни битириш масаласини муҳокама қилишга киришди.

Ж. БИДО БАЁНОТИ

Ж. Бидо Франция ҳукумати номидан қуйидаги баёнотни билдирди: Франция ҳукумати Германиянинг ҳарбий кучларини битириш ва уни тамомила қуролсизлантириш масаласини ҳамиша ўзи учун энг муҳим масалалардан бири деб қараб келди. Мен шу муносабат блан Германиянинг мағлубиятга учраганлиги тўғрисида 1945 йил 5 июньда э'лон қилинган декларацияни, шунингдек кейинроқ, я'ни 1945 йил августида Франция ҳукумати Уч Давлатнинг Берлин Конференциясида чиқарилган қарорларига қўшилганлигини ма'лум қилганлигини эслатиб ўтишни истар эдим. Франция ҳукумати Ташқи Ишлар Министрлари Кенгашининг 1946 йил июль ойида чақирилган сессиясида Германиянинг ҳарбий кучини битириш ва уни тамомила қуролсизлантиришга, шунингдек Германиянинг ҳарбий мақсадлар учун хизмат қилаолиши мумкин бўлган барча саноат тармоқлари устидан назорат ўрнатилишига қаратилган ҳарқандай чораларни кўришда ва бу чораларни тўла равишда амалга оширишда қатнашишга Франция ҳукумати тайёр эканлиги тўғрисида баёнот берган эди.

Халқаро тинчликни сақлаш ва осойишталик ўрнатиш учун Германияни яна қуролланиш ва тажовузкор мамлакат бўлиш имкониятидан тамомила маҳрум этмоқ керак. Шу сабабли Германиядаги Иттифоқ Контроль Кенгаши докладининг ҳарбий кучларни битириш масаласига доир боби тамомила бизнинг диққатимизга сазовордир.

Биз бу докладда герман армияси йўқ этилганлигини та'кидлаётганлигимиздан ниҳоят мамнунмиз. Иттифоқ Контроль Кенгашининг докладидан герман армиясига қарашли ҳарбий материаллар ва ҳарбий анжомларнинг талайгина қисми ҳозирнинг ўзидаёқ йўқ этилганлиги ёки тез ўртада йўқ қилинажаги очиқ-равшан бўлди. Аммо, Германиянинг ҳарбий имконияти тўғрисидаги ниҳоятда муҳим масала ҳал этилмасдан турипти. Биз, агар бу соҳада барча зарур чоралар кўрилмас экан, у ҳолда Германияни тамомила қуролсизланган дея олмаймиз, деб ҳисоблаймиз.

Докладдан ма'лум бўлишича, ҳарбий анжомлар ишлаб чиқарадиган завод ва фабрикаларни йўқотиш соҳасида ҳозирнинг ўзидаёқ кўпгина иш қилинган. Бу ишни охиригача етказиш керак. Аммо, яна бир катта ва муҳим масала, я'ни қай даражада саноат қолдириш масаласи ҳам бу иш блан боғлиқдир. Ёлғиз ҳарбий аҳамиятга молик заводлар блан тамомила ҳарбий аҳамияти бўлмаса ҳам, аммо ҳарбий мақсадлар учун фойдаланиши мумкин бўлган заводларни бир-биридан ажратиш жуда қийин. Докладнинг иқтисодий масалаларига тааллуқли бобини муҳокама қилишга киришган вақтимизда бу масалани катта э'тибор блан кўриб чиқиш зарур.

Бидо баёнотидан сўнг Бевин баёнот берди. Бевин айтдики, Британия делегацияси Германиядаги Контроль Кенгаши доклади юзасидан музокаралар очиш учун зарурият йўқ деб ҳисоблайди. Шу блан бирга Бевин, Британия ҳукумати Уч Давлатнинг Берлин Конференциясида қабул қилинган қарорларига амал қилади ва бу қарорларни амалда бажаришга интилади, деди.

Шундан сўнг, Германиянинг ҳарбий кучларини битириш масаласида совет ҳукуматининг нуқтаи назари тўғрисида ўртоқ Молотов баёнот берди.

В. М. МОЛОТОВ БАЁНОТИ

1. Берлин Конференциясининг қарорларида Германияни тамомила қуролсизлантириш ва унинг ҳарбий кучларини битириш ҳамда унинг ҳарбий-саноат соҳасидаги имкониятларини битириш кўзда тутилган. Германия учун рухсат этиладиган ва аҳоли учун зарур маҳсулот ишлаб чиқарадиган саноатини ривожлантириш учун зарур бўлмаган ускуналар репарация планига мувофиқ ё олиниши керак ёхуд олинмайдиган бўлса йўқ этиб ташланмоғи керак.

Иттифоқчи давлатларнинг герман ҳарбий кучларини битириш тўғрисидаги бу умумий қарорларини бажариш иттифоқчиларнинг асосий сиёсатига тааллуқли эканлигида шак-шубҳа йўқ. Иттифоқчиларнинг асосий сиёсати тинчликни Германия томонидан яна тажовуз қилиниш хавфидан халос этишни ва Германияни сулҳпарвар демократик давлатга айлантиришни ўз олдига асосий мақсад қилиб қўйганлар. Бу мақсад жаҳондаги барча сулҳпарвар мамлакатларнинг манфаатларига мувофиқдир.

2. Германия таслим бўлган чоқдан буён икки йилча вақт ўтди. Герман армияси таслим бўлди ва йўқ бўлиб кетди. Шу сабабли Германиянинг ҳарбий кучларини битириш учун ҳозирги пайтда унинг ҳарбий-саноат имкониятларини йўқ қилиш ҳал қилучи аҳамиятга эга, токи демократик ва сулҳпарвар давлат сифатида сақланиб қолган ва қишлоқ хўжалиги блан бир қаторда ўз саноати ва ташқи савдосига эга бўлган Германия тажовуз қилучи куч сифатида яна бош кўтаришига имкон берадиган хўжалик ва ҳарбий имкониятларидан маҳрум этилмоғи лозим.

Герман ҳарбий-саноат имкониятларининг асосий базаси Ғарбий Германия областьларида, даставвал Рур саноат районида жойлашганлиги ҳаммага аён. Шу сабабли Ғарбий Германияни ҳарбий-саноат жиҳатидан қуролсизлантириш масаласи Германиянинг ҳарбий кучларини битириш учун ҳал қилучи аҳамиятга эгадир. Шунга қарамай, ёлғиз тажовузкорлик мақсадлари учунгина атайин бапо этилган Герман Геринг, Крупп, Роберт Бош, И. Г. Фарбениндустри заводлари ва бошқа заводлар сингари ғоят катта корхоналар (булар трестлар, картельлар ва бошқа саноат монополиялари учун негиз бўлган эдилар). Ғарбий Германияда қўл тегизилмай сақланиб келмоқда ёки улардаги ускуналарнинг бир қисмигина олинмоқчи. Бу ҳол уларнинг илгариги ҳарбий қудратини ва мовқ'ини тезда тиклаш учун замин яратиб беради. Бу корхоналарнинг монополистик ташкилотларга бирлаштирилиши гитлерчилар тажовузини енгиллаштирган эди, бу монополияларнинг сақланиб қолиши эса келажак учун ҳам таҳдид қилади. Шуни э'тироф этмоқ керакки, Германиянинг ғарбий доираларидаги ҳарбий-саноат имкониятларини йўқотишга ҳали деярлик киришилмаган. Якка-якка суратда кўрилган ва ғарбий доиралардаги ҳарбий саноат имкониятларини йўқотишга амалда та'сир этмаган чораларни ҳисобга олмасак ҳам бўлади. Британия қўмондонлигининг 1947 йил 1 январьгача бўлган расмий ҳисобот ма'лумотларига кўра, Британия доирасида жойлашган ва қурол-яроғ ишлаб чиқариш учун атайин қурилган танк, авиация, тўп заводлари ва бошқа ҳарбий заводлардан иборат умумий корхоналардан шу вақтгача фақат 7 процентигина тугатилган. Британия, Америка ва Франция оккупация ма'мурларининг ҳисоботларида «ҳарбий заводлар зарарсиз ҳолга келтирилаётир» деган қандайдир баҳоналар кўрсатилади. Бу баҳоналар ҳарбий заводларни йўқ этиш соҳасида қилинаётган жуда оз ишларни оқлай олмайди. Бу заводлар амалда ҳозир ҳам ҳарбий завод сифатида сақланиб келмоқда. «Зарарсиз ҳолга келтириш» деб аталган ишлар ҳарбий-саноат имкониятларини битиришда ҳечқандай аҳамиятга молик эмаслиги ўз-ўзидан равшан. Берлин Конференциясининг қарорларида ҳарбий имкониятларни йўқ қилиб ташлаш йўлида ҳечқандай «зарарсиз ҳолга келтириш» тадбирлари кўзда тутилмаганлиги тўғрисида гапириб ўлтирилмаса ҳам бўлади.

1947 йилнинг 1 январигача ғарбдаги уч доирада мавжуд бўлган 1554 та заводнинг рўйхати Контроль Кенгаши органларига топширилган эди. Бу заводларнинг катта бўлгани ва саноат ускуналари ҳарбий-саноат аҳамиятига эга бўлгани сабабли репарациялар ҳисобига олинмоғи керак эди. Аммо, шу муддатгача учта заводдангина ускуналар тамомила олиниб бўлди, 37 заводдаги ускуналар эса шу чоққача олиниб бўлмаган.

Шу блан бирга шуни ҳам қайд қилиб ўтиш керакки, совет оккупация доирасида ҳарбий саноатга ва саноатнинг тақиқланган бошқа тармоқларига қарашли 733 корхонадан репарациялар ҳисобига 676 корхона йўқ қилинди ва ускуналари йиғиштириб олинди.

Ҳарбий заводлар қай даражада битирилаётганлигини текшириш мақсадида Контроль Кенгаши томонидан тузилган ва тўрт давлат вакилларидан иборат иттифоқчилараро комиссиялар 1947 йилнинг январида Германиянинг барча оккупация доираларини бориб кўрдилар. 30 та завод танлаб текшириб кўрилди. Булардан 9 таси совет доирасида, қолганлари 7 тадан Америка, Британия ва Франция доираларида жойлашган эди. Комиссиялар ғарбий доираларда ҳарбий заводларни битириш ишини уюштиришда ва ўтказишда катта камчиликлар борлигини та'кидлаб ўтдилар ва у ерларда айрим заводларда ускуналарнинг ўғирланганлигини ва майдалаштириб юборилганлигини тасдиқладилар.

3. Совет делегацияси Ташқи Ишлар Министрларининг 1946 йил июль ойида Парижда ўтказилган сессиясидаёқ герман саноатининг герман армиясига жуда кўп қурол-яроғ ишлаб чиқариб, тажовузкор Германиянинг ҳарбий-иқтисодий база бўлиб хизмат қилган тармоқларини битириш плани тезроқ тузилишини ва бу ишни амалга ошириш тартиби тезроқ белгиланишини талаб қилган эди. Контроль Кенгаши совет вакилларининг ташаббуси блан 1946 йил 2 октябрьда бутун Германия учун яқин бир-икки ой мобайнида бундай планни тузиш тўғрисида қарор чиқарган эди. Шунга қарамай, Америка, Британия ва Франция оккупация ма'мурлари томонидан корхоналарнинг тегишли рўйхатлари тақдим қилинмаганлиги сабабли шу чоққача ҳеч қандай план тузилмади. Ҳатто И. Г. Фарбениндустри сингари йирик химия концерни корхоналарини йўқотиш тўғрисида ҳам ҳеч қандай план йўқ. Ҳолбуки Контроль Кенгаши э'тироф қилиб ўтганидек, герман ҳарбий имкониятларини вужудга келтириш ва қўллаб-қувватлашда бу концерн катта ёрдам берган ҳамда уни йўқотиш тўғрисида 1945 йил 30 ноябрьда Контроль Кенгашининг махсус қарори чиқарилган эди.

4. Германиянинг собиқ қуролли кучларидаги шахсий составни қуролсизлантириш ва тарқатиб юбориш тўғрисида Контроль Кенгаши томонидан қабул қилинган қонун ва йўл-йўриқлар тўла бажарилмади. Контроль Кенгаши томонидан 1946 йил 20 августда чиқарилган 34-нчи сонли қонуннинг 1-нчи моддасида бундай дейилган эди: «Германиянинг қуруқликдаги, денгиздаги барча кучлари ва барча ҳаво кучлари уларнинг ҳамма ташкилотлари, штатлари ва идоралари блан биргаликда (бош штаб, офицерлар корпуси, резервдагилар корпуси, ҳарбий мактаблар, урушда қатнашганларнинг ташкилотлари ва барча ҳарбий ва ярим ҳарбий типдаги ташкилотлар Германиянинг ҳарбий ан'аналарини сақлаб қолиш мақсадида иш кўриб келган штатлари ва уюшмалари блан биргаликда) тарқатиб юборилган ва тамомила тугатилган деб ҳисобланади».

Шунга қарамасдан, инглиз ва америка оккупация кучлари қўмондонларининг ихтиёрида тарқатиб юборилмаган немис ҳарбий қисмлари ва ташкилотлари ҳамон сақланиб келмоқда. Бу ҳарбий қисмлар ва ташкилотлар илгари Германиянинг қуруқликдаги кучлари, ҳарбий-ҳаво ва ҳарбий-денгиз флоти составига кирар эди. «Хизмат кўрсатучи қисмлар» деб аталмиш бу қисмлар ҳарбий ташкилотларни сақлаб келмоқдалар. Уларга немис офицерлари қўмондонлик қилмоқда. Бу офицерлар интизом ҳуқуқларидан фойдаланадилар. Бу эса герман армияси кадрларини сақлаб қолишга ёрдам беради. Инглиз ва америка қўмондонликларининг расмий ҳисоботларига қараганда, хизмат кўрсатучи қўмонда ва ташкилотлар сифатида сақланиб келаётган немис қисмларининг сони 1947 йилнинг 1 январида қуйидагилардан иборат бўлган: инглиз қўмондонлиги ихтиёрида 81.358 киши ва америка қўмондонлиги ихтиёрида 9.000 га яқин киши бўлган.

Бундай аҳвол Контроль Кенгаши қарорларига хилофдир.

5. Германиянинг Британия ва Америка оккупация доираларида немис ҳарбий қисмлари блан бир қаторда немис миллатидан тузилган, аммо қонунга мувофиқ тарқатиб юборилиши ва ўз ватанларига юборилиши зарур бўлган ҳарбий қисмлар тарқатиб юборилмасдан сақланиб келмоқда. Булар ўртасида четниклар, усташилар, салашичилар, «Югославия қирол армияси» деб аталган армия, шунингдек генерал Андерс қисмлари, бандерачилар, террорчи ташкилотлар ва бошқалар бор.

Бундай ҳол Контроль Кенгаши қарорларига хилофдир.

6. Юқорида айтиб ўтилганларга биноан, Ташқи Ишлар Министрлари Кенгаши Контроль Кенгашига қуйидаги тадбирларни амалга ошириш вазифасини топширсин, деган таклиф киритилади:

1) Германиянинг ҳарбий-иқтисодий имкониятларини йўқ қилиш плани 1947 йилнинг 1 июлига қадар тузиб чиқилсин. Ҳарбий-саноат имкониятларини йўқ қилиш ишлари 1948 йилнинг охиридан кечиктирилмасдан тамомланиши керак. Германиянинг ҳарбий имкониятлари блан боғлиқ бўлган корхоналарни бирлаштирган картельлар ва трестларни тугатиш ишига алоҳида э'тибор берилмоғи керак.

2) Қуруқликда, денгизда ва ҳавода уруш қилиш учун мўлжаллантан немис ҳарбий материалларини йўқ қилиб ташлаш ва Германия территориясидаги барча ҳарбий об'ектларни бузиш ишлари жадаллаштириб юборилсин, токи бу ишлар 1949 йилнинг охирига қадар тамомлансин.

3) Германиянинг ҳамон сақланиб келаётган аскарий қисмлари, шу жумладан хизмат кўрсатучи қисмлар 1947 йилнинг 1 июнига қадар тамомила тарқатиб юборилсин ва тугатилсин.

4) Ҳамон сақланиб келаётган ва янгидан ташкил қилинган қисмлар, штаблар, соқчилик ташкилотлари ва бошқа ташкилотлар, шунингдек немислардан тузилган та'лим лагерьлари (Контроль Кенгашининг қарорига мувофиқ булар тарқатиб юборилиши ва ундаги кишилар ўз ватанларига юборилиши керак эди) тарқатиб юборилсин ва тамомила битирилсин.

Д. МАРШАЛЛ БАЁНОТИ

Маршалл Германиядаги Контроль Кенгашининг доклади Америка Қўшма Штатлари делегациясини қаноатлантиради деди.

У айтдики, немис қуролли кучларининг кўпчилиги тарқатиб юборилди, немис ҳарбий материаллари эса битирилган; Германиядаги мудофаа иншоотларининг кўпчилиги емириб ташланган; унинг ҳарбий мақсадларда олиб бориладиган илмий-текшириш ишлари қат'иян тақиқланган; Германиянинг ҳарбий маҳсулот ишлаб чиқарадиган ҳарбий ва саноат имконияти кўп даражада йўқ этилган. Бу ишлар тез ўртада тамомланиши керак.

Маршалл сўзини давом эттириб бундай деди: аммо бир соҳа борки, бунда иш унча сезилмаётир. Бу нарса ҳарбий саноат имкониятларини камайтириш мақсадида умумий саноатни қисқартириш масаласига тааллуқлидир. Бу масала Потсдам битимида ускуналари олиб кетилиши кўзда тутилган ҳарбий заводлардан ташқари бошқа заводлар блан боғлиқ масаладир. Маршаллнинг айтишича, Берлин Конференциясининг кўрсатмаларига мувофиқ ягона иқтисодий мақсадлар белгиланган вақтда бу масала ҳал қилинади.

Маршалл Иттифоқ Контроль Кенгашининг Германиядаги тўрттала доирада ҳам ҳарбий имкониятларни йўқ этиш соҳасида олиб борган ишидан қаноат ҳосил қилганлигини билдириб, Америка Қўшма Штатлари делегацияси номидан қарор лойиҳаси таклиф этди. Бу қарор лойиҳасида бундай дейилади: Ташқи Ишлар Министрлари Кенгаши ҳарбий кучларни битириш масаласида Иттифоқ Контроль Кенгаши томонидан тақдим этилган докладни ва барча тўрттала доирада бу соҳада жиддий муваффақиятга эришилганлигини ма'лумот учун қабул қилди; Кенгаш Иттифоқ Контроль Кенгашига Берлин Конференциясининг қарорларига ва Иттифоқ Контроль Кенгашининг бундан кейинги ишлари тўғрисида Иттифоқ Контроль Кенгаши эришган битимларга мувофиқ ҳарбий кучларни тамомила битириш ишига жадҳол киришиши зарурлиги тўғрисида кўрсатма беради.

Э. БЕВИН СЎЗИ

Э. Бевин даставвал В. М. Молотов баёнотини, шунингдек Америка Қўшма Штатлари делегацияси томонидан таклиф этилган қарор лойиҳасини ўрганиб чиқишни истаганлигини айтди.

Бевин, Британия оккупация доирасида сақланиб келаётган немис аскарий қисмлари ўз ишларини тамомлашлари ва ҳозирги вақтда минадан тозалаш йўлида ўз олдиларига қўйилган вазифани амалга оширишлари бланоқ тарқатиб юборилади, деди. Бу блан Бевин Британия доирасида немис аскарий қисмлари борлигини яна э'тироф этди.

— Мен қат'ий қилиб айтаманки, — деди Бевин, — Германия миналарини зарарсиз ҳолга келтираётган герман аскарларини кемаларда сақлаб қолиш зарур. Қуруқликдаги миналарни тозалаш иши тўғрисида ҳам шуни айтиш керак.

(ОХИРИ ТЎРТИНЧИ БЕТДА)

Ташқи Ишлар Министрлари Кенгашида

(БОШИ УЧИНЧИ БЕТДА)

Бу иш бажарилиши бланоқ бу кишилар тарқатиб юборилади. Уларни тарқатиб юборишнинг аниқ муддатига келганда эса, мен бу масала юзасидан экспертларнинг фикрини билмасдан туриб бир нарса дея олмайман.

Британия ҳукумати келажакда немис аскарий қисмлари тарқатиб юборилади деб бирнеча бор айтганлигини эслатиб, Бевин бу масала юзасидан совет делегациясининг баёнотида кўрсатиб ўтилган мулоҳазаларга э'тироз билдирди. У, мазкур масала юзасидан Министрлар Кенгашига махсус ҳужжат топшираман, деди.

Бевин ғарбий оккупация доираларида собиқ югослав аскарий қисмлари ва бошқа аскарий қисмлар сақланиб келаётганлиги тўғрисида совет делегацияси томонидан айтилган мулоҳазаларга ҳам э'тироз билдирди. Бевиннинг айтишича, бу масаланинг ўртага қўйилиши бу кишиларни мажбурий суратда ўз ватанларига кўчириш иши блан боғлиқдир. Британия ҳукумати бунга рози бўлаолмайди. Бевин яна, Британия доирасидаги югослав аскарий қисмлари ва бошқа аскарий қисмлардаги кишиларнинг сони ҳозирги вақтда 8 минг камайтирилди, деди. Шу блан бирга у, мазкур аскарий қисмлар составидаги кишиларнинг кўпчилиги «кўчириб келтирилган кишилардан иборат» деб уқдириб ўтди.

Бевин сўзининг охирида Уч Давлатнинг Берлин Конференциясида ҳарбий кучларни битириш тўғрисида чиқарилган қарорлар «қониқарли бажарилмоқда» деди.

Шундан сўнг сўзга чиққан В. М. Молотов бундай деди: Германиянинг ҳарбий кучлари битирилаётир ва у қуролсизлантирилаётир деб ба'зи шерикларим томонидан аҳволга оптимистик баҳо берилганлигига Совет делегацияси қўшилаолмайди. Совет делегацияси фактларни яна ҳам э'тибор блан таққослаб кўриш ва ҳақиқий аҳволни пухта аниқлаш керак деб ҳисоблайди.

Молотов Бевиннинг сўзига тўхталиб, немислардан миналарни зарарсиз ҳолга келтириш ишида фойдаланишларига ҳеч ким қаршилик билдирмайди, аммо бундан немис офицерлари раҳбарлик қилаётган ва немислардан тузилган ҳарбий типдаги аскарий қисмларни сақлаб қолиш фойдали деган хулосага келиш ярамайди, деди. Шу блан бирга Молотов Америка, Совет ва Франция доираларининг ҳаммасида миналарни зарарсиз ҳолга келтириш иши тамомланганлигини ва бу иш ёлғиз Британия доирасида тугалланмаганлигини айтди. Бундан 80 минг кишидан кўпроқ немис аскарий қисмларини сақлаб қолиш керак деган хулоса чиқариш мутлақо ярамайди.

В. М. Молотов ба'зи доираларда немис миллатидан бўлмаган кишилардан иборат ҳарбий типдаги аскарий қисмлар, чунончи четниклар, усташилар, салашичиларнинг қисмлари, югослав қирол армияси деб аталган қисмлар, Андерс қисмлари, украин гитлерчилари бўлмиш бандерачиларнинг террорчи ташкилотлари шу чоққача сақланиб келаётганлигини ҳам эслатиб ўтди. Совет ҳукумати бу ҳарбий қисмларни тарқатиб юборишни ва уларни ба'зи ҳолларда фойдаланиб келаётган имтиёзларидан маҳрум қилишни таклиф этган эди ва ҳозир ҳам таклиф этди.

Бидо яна сўзга чиқиб, Франция ҳукуматининг фикрича, Германияни ҳарбий имкониятлардан маҳрум қилиш масаласи жуда муҳим масала эканлигини уқдириб ўтди. Бидо Франция доирасида ҳарбий заводлар ва тақиқланган саноат корхоналарининг тўла рўйхати тузилганлигини эслатиб ўтди. Бидо Ташқи Ишлар Министрларининг ўринбосарлари Германиянинг ҳарбий кучларини битириш масаласини муҳокама қилган вақтларида Совет ва Америка делегациялари томонидан киритилган таклифларни ҳисобга олиш блан бирга Франция таклифини ҳам назарда тутишлари керак деб истак билдирди. Франциянинг таклифлари Германиядаги Иттифоқ Контроль Кенгашининг докладида баён қилинган.

Сўнгра, Бевин сўзга чиқиб, ҳарбий имкониятлар нимадан иборат эканлигини аниқ баён қилиб берадиган иборанинг йўқлиги... кўрилаётган масалада юз берган энг муҳим қийинчиликларнинг биридир, деди. У, қайси завод тинчлик даври учун маҳсулот чиқарувчи саноатга ва қайси завод ҳарбий саноатга тааллуқли эканлигини белгилаб бўлмайди, деди. Ташқи Ишлар Министрлари ҳарбий кучларни битириш масаласининг муҳокамасини эртагача, я'ни Бевин Англия делегациясининг таклифларини киритганига қадар кечиктиришга рози бўлдилар.

Австриядаги Германия мулклари масаласи блан шуғулланучи комитетнинг мажлиси

Бугун кечқурун Австриядаги Германия мулклари масаласи блан шуғулланучи комитетнинг мажлиси бўлди. Бу комитет Ташқи Ишлар Министрлари ўринбосарларининг Австрия масаласи блан шуғулланучи кенгашига материаллар тайёрлаб бериши керак.

Мажлисда совет вакили Геращенко раислик қилди ва мажлис бу масала юзасидан Америка Қўшма Штатлари делегацияси томонидан киритилган таклиф блан танишиб чиқди.

Комитетнинг келгуси мажлисида Франция таклифи муҳокама қилинади.

Хавфсизлик кенгашида

НЬЮ-ЙОРК, 10 март (ТАСС). 10 мартда Хавфсизлик Кенгаши Америка Қўшма Штатларининг бирқанча тузатишлар киритилган резолюциясини бир овоздан ма'қуллади. Бу резолюцияда, атом энергиясини назорат қилиб туриш тўғрисидаги план яна атом комиссиясига қайтарилсин, комиссия Бош Ассамблеянинг келгуси сессиясига қадар Хавфсизлик Кенгашига иккинчи доклад тақдим қилсин, дейилади.

Хавфсизлик Кенгаши тўрт соат давом этган музокарадан кейин бу резолюцияни қабул қилди.

Америка Қўшма Штатлари вакили Остин сўзга чиқиб, Америка Қўшма Штатлари ҳукуматининг атом энергияси ҳақида қилган бундан илгариги баёнотларини такрорлаб, Америка Қўшма Штатларининг тутган йўли «одамгарчиликдан иборат» деб исбот қилмоқчи бўлди ва Америка Қўшма Штатлари планини мақтади, шу блан бирга совет вакили киргизган таклифларни қоралади. Остин, совет таклифлари атом энергиясини халқаро миқ'ёсда назорат қилиб туришни та'минлай олмайди, деб да'во қилди.

Остин ўз сўзида, америка таклифида кўзда тутилган назорат ва тафтиш системаси вужудга келтирилганига қадар атом қуролини тақиқлаш атом қуроли ишлаб чиқариш соҳасидаги рақобатга тўсқинлик қилмайди ва Бош Ассамблеянинг атом энергиясини назорат қилиб туриш тўғрисидаги қарорининг бажарилишига сабаб бўлаолмайди деб яна да'во қилди. Остин Америка Қўшма Штатлари тақдим этган резолюциянинг ўзгартирилган янги лойиҳасини Кенгаш муҳокамасига киргизди. Бу резолюцияда, атом комиссияси Хавфсизлик Кенгашига янги доклад тақдим қилсин, деб илтимос этилади. Резолюциянинг янги лойиҳасида илгари Франция ва Бразилия вакиллари киргизган тузатишлар ҳам бор.

Сўнгра Бельгия, Франция, Хитой ва Австралия вакиллари сўзга чиқдилар. Бу вакиллар Америка Қўшма Штатларининг фикрини қувватладилар.

СССР вакили Громико айтдики, Америка Қўшма Штатларининг атом энергиясини назорат қилиш масаласини яна атом комиссияси муҳокамасига ҳавола қилиш тўғрисидаги резолюцияси қайтадан кўриб чиқилганлиги натижасида анча яхшиланган. Громико бу резолюцияни янада яхшилаш мақсадида резолюциянинг, Хавфсизлик Кенгаши «Кенгаш а'золарининг докладдаги айрим бобларни ма'қуллаши дастлабки бир фикр деб ҳисобланади, чунки ҳарбир мамлакатнинг докладдаги истаган бир бобни ма'қуллаши мазкур мамлакатнинг назорат тўғрисидаги планнинг ҳамма қисмларини узил кесил шаклда қабул қилишга боғлиқдир» деб топади, деган керабсиз ва одамларни чалғитадиган бобини ўчириб ташлашни таклиф этди. Громико яна резолюциядаги «шартнома» деган сўзни «битим» деган та'бир блан алмаштиришни ва резолюцияда Бош Ассамблеянинг ҳамма ерда қуролсизланиш тўғрисидаги қарорини эслатиб ўтишни таклиф этди. Остин сўнгги таклифни қабул қилди. Аммо бундан аввалги таклифларга қарши чиқди. Лекин узоқ давом этган музокарадан кейин Громико блан Остин «шартнома» ва «битим» деган сўзлар ҳақида бир фикрга келдилар.

Резолюция қабул қилингандан кейин мажлис ёпилди.

ГЕРМАНИЯДАГИ КОНТРОЛЬ КЕНГАШИНИНГ НАВБАТДАГИ МАЖЛИСИ

БЕРЛИН, 11 март (ТАСС). Берлинда кеча генерал-полковник Курочкин раислигида Контроль Кенгашининг навбатдаги (56-нчи) мажлиси бўлди. Мажлисда генерал Макнерни, қирол ҳаво кучларининг маршали Шолто Дуглас ва армия генерали Кениг ҳозир бўлдилар.

Контроль Кенгаши Германиянинг чет эллардаги страхование ишларини тўхтатиш тўғрисидаги 47-нчи сонли қонунни, шунингдек оккупация давридан илгари чиқарилган почта маркалари тўғрисидаги 48-нчи сонли қонунни тасдиқлади ва имзолади.

Контроль Кенгаши генерал Жозеф Т. Макнернининг мажлисда Америка Қўшма Штатларининг Контроль Кенгашидаги вакили сифатида сўнгги марта қатнашаётганлиги муносабати блан афсусланганлигини билдирди ва унга янги тайинланган вазифасида муваффақият тилади.

15 мартдан бошлаб Германиянинг Америка оккупация доирасидаги бош қўмондон вазифасини генерал Макнерни ўрнига генерал-лейтенант Д. Клей ўтайди.

Польша блан Чехословакия ўртасида дўстлик ва ўзаро кўмаклашиш тўғрисида тузилган шартнома имзоланди

ВАРШАВА, 10 март (ТАСС). Ташқи ишлар министрлигининг вакили матбуот конференциясида бугун Бельведерда Польша блан Чехословакия ўртасида дўстлик ва ўзаро кўмаклашиш ҳақида тузилган шартнома имзоланганлигини ма'лум қилди. Ташқи ишлар министрлигининг вакили, шартноманинг тасдиқланганлиги ҳақидаги ёрлиқлар яқин ўртада Прагада айирбошланади, деди.

Шартномада бундай дейилади: Польша республикасининг президенти ва Чехословакия республикасининг президенти Германия блан бевосита чегарадош бўлган ва бутун тарихларида ҳаётларига бирнеча марта таҳдид қилган герман босқинчиларнинг ҳужумига учраб келган ҳар иккала славян мамлакатларнинг тинч тараққиётини та'минлашга интилиб,

ҳар иккала мамлакатни йўқ бўлиб кетиш хавфи остида қолдирган сўнгги уруш тажрибаларидан хулоса чиқариб,

ўз озодликлари, мустақилликлари ва ерларининг бир бутунлигига қарши Германия томонидан тажовузкорлик сиёсати яна юргизилган тақдирда ҳар икки мамлакатни биргаликда мудофаа қилиш учун жуда муҳим бўлган масалаларнинг аҳамиятини тушиниб,

бундай хавф таҳдид қилган вақтда ҳар иккала мамлакатни биргаликда мудофаа қилиш, ҳар иккала мамлакат а'зо бўлган Бирлашган миллатлар ташкилотининг асосий вазифасига, я'ни умумий тинчликни ва халқаро хавфсизликни та'минлаш манфаатларига мувофиқ эканлигига иниб,

Польша республикаси блан Чехословакия республикаси ўртасидаги дўстона муносабатлар ва яқиндан ҳамкорлик қилиниши ҳар иккала мамлакатнинг ҳаётий манфаатларига жуда мос эканлигини ва уларнинг маданий ҳамда иқтисодий соҳада тараққий этишларига ёрдам беришини англаб,

шу мақсадда дўстлик ва ўзаро кўмаклашиш тўғрисида шартнома тузишга қарор бердилар ва Польша республикасининг президенти Министрлар советининг раиси Иосиф Циранкевични ва ташқи ишлар министри Сигизмунд Модзелевскийни, Чехословакия республикасининг президенти Министрлар советининг раиси Клемент Готвальдни ва ташқи ишлар министри Ян Масарикни вакил қилиб тайинладилар. Бу вакиллар тўғри ва тегишли шаклда тузилган деб топилган ўз вакolatномаларини бир-бирларига топширганларидан сўнг қуйидаги қарорга келдилар:

Модда 1. Аҳдлашучи олий томонлар ўзаро муносабатларини доимий дўстликка асослаш, бу дўстликни шунингдек иқтисодий ва маданий соҳадаги ҳамкорликни доимо кучайтира бориш ва мустаҳкамлаш мажбуриятини оладилар.

Модда 2. Аҳдлашучи олий томонлар Германия томонидан бўладиган ва ўзларига таҳдид қиладиган ҳарбир янги тажовузкорлик хавфини ёки шундай ниятларда Германия блан бевосита ёки бошқа бирон усул блан бирлашган ҳар қандай бошқа давлат томонидан бўладиган шундай хавфни бартараф қилиш мақсадида, ўзаро келишиш асосида, мумкин бўлган барча воситаларни ишга солиш мажбуриятини оладилар.

Аҳдлашучи олий томонлар шу мақсадда, тинчликни сақлаш ва халқаро хавфсизликни та'минлашга қаратилган халқаро тадбирларнинг ҳар бирида самимий ҳамкорлик руҳида қатнашадилар ва шу мақсаднинг амалга оширилишига тўла ёрдам берадилар.

Аҳдлашучи олий томонлар ушбу шартномани бажарган вақтда Бирлашган миллатлар ташкилотида а'зо бўлишлари муносабати блан зиммаларига юкланган вазифаларига риоя қилиш мажбуриятини оладилар.

Модда 3. Башарти аҳдлашучи олий томонларнинг биронтаси тажовузкорлик бошлаган Германия томонидан ёки Германиянинг мазкур сиёсатига қўшилган бошқа бирон давлат томонидан уруш ҳаракатларига тортилса, аҳдлашучи томоннинг иккинчиси ана шу урушга тортилган томонга дарҳол ҳарбий ёрдам беради ва ўз ихтиёридаги барча воситалар блан бошқача ёрдам ҳам кўрсатади.

Модда 4. Аҳдлашучи олий томонлар, аҳдлашучи томоннинг иккинчисига қарши қаратилган ҳеч қандай бошқа иттифоқ тузмаслик ва ҳеч қандай бошқа ана шундай коалицияда қатнашмаслик мажбуриятини оладилар.

Модда 5. Ушбу шартнома 20 йил муддат блан тузилди, бу муддат шартнома кучга кирган кунидан бошлаб ҳисобланади.

Башарти аҳдлашучи олий томонлардан биронтаси ҳам шартномани чўзишни истамаганлигини юқорида айтиб ўтилган 20 йил муддат тамом бўлишидан 12 ой илгари ма'лум қилмаса, у ҳолда шартнома яна беш йилгача ўз кучида қолади ва келгуси 5 йиллик муддат тамом бўлишидан 12 ой илгари олий томонларнинг биронтаси ҳам шартнома муддатини узайтиришни истамаганлигини ма'лум қилмагунча унинг муддати бундан сўнг ҳам шу тарзда узайтирилаберади.

Ушбу шартномага илова қилинган қўшимча протокол унинг узвий бир қисми деб ҳисобланади. Бу шартнома яқин ўртада тасдиқланади. Тасдиқланган ёрлиқлар ҳам мумкин қадар тезроқ Прагада айирбошланади.

Шартнома имзоланган кунидан бошлаб кучга киради.

Модда 6. Ушбу шартнома поляк ва чех тилларида тузилди. Шартноманинг ҳар иккала тилдаги тексти ҳам баравар кучга эгадир. Буни тасдиқлаш учун, вакил қилинган кишилар ушбу шартномани имзоладилар ва унга ўз муҳрларини бостилар.

Польша республикаси блан Чехословакия республикаси ўртасида дўстлик ва ўзаро кўмаклашиш тўғрисида тузилган шартномага протокол илова қилинган. Протоколда бундай дейилади:

Аҳдлашучи олий томонлар мустаҳкам дўстлик ҳар иккала мамлакат ўртасида шу чоққача ҳал қилинмасдан келган барча масалаларнинг ҳал этилишини талаб қилади деб ишонадилар ва ҳар иккала мамлакат ўртасида шу пайтгача ҳал қилинмасдан келаётган барча территория масалаларини дўстлик ҳамда ўзаро кўмаклашиш ҳақидаги шартнома имзоланган кундан бошлаб камида икки йил ичида бир-бирлари блан келишиб ҳал қилишга рози бўладилар.

Ҳар иккала мамлакатни иқтисодий ва маданий жиҳатдан тезроқ тиклаш зарурлиги назарда тутилиб, шу мақсадларни кўзда тутган шартномаларни мумкин қадар тезроқ тузишга киришилсин. Бу шартномалар Чехословакиядаги полякларга ва Польшадаги чехословакларга ҳамкорлик асосида, қонуний тартибда миллий, сиёсий, маданий ва иқтисодий жиҳатдан тараққий эттириш (Польша ва Чехословакияда мактаблар очиш, жамиятлар, биргалашиб иш кўрадиган кооперативлар тузиш) имконини беради.

Варшавадаги матбуот конференциясида Готвальд сўзи

ВАРШАВА, 11 март (ТАСС). Чехословакия бош министри Готвальд кеча матбуот конференциясида чет эл мухбирлари олдида нутқ сўзлади.

Готвальд Польша блан Чехословакия ўртасида дўстлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида тузилган шартноманинг катта халқаро аҳамиятга эга эканлигини, бу шартнома тинчлик тарафдори бўлган кучларни мустаҳкамлаганлигини айтди. Москвада тўрт давлат министри ўз ишини бошлаган кунда бу шартноманинг имзоланиши, деди Готвальд, жуда муҳимдир, чунки бу шартнома Германияга доир масалаларда Польша блан Чехословакия ўртасида ихтилоф йўқлигини кўрсатади.

Готвальд «инглиз — саксонларнинг Германияда ўтказаётган ташқи сиёсати тинчликка хавф солмайдими» деган саволга жавоб қайтариб, Германияда пруссь юнкерларини, шунингдек баронларни, молия ва саноат хўжайинларини тағ-томири блан тугатишга қаратилган сиёсат Чехословакиянинг манфаатларига мос келади, деди. Германиянинг совет доирасида ўтказилаётган сиёсати бу мақсадга мувофиқдир.

Готвальд Польша блан Чехословакия ўртасидаги шартномага илова қилинган ҳужжатда айтилган низо'ли масалаларни ҳал қилиш тартиби ҳақида гапириб, бу тартибга доир асосий принциплар махсус баённомада ифода қилинади, деди.

Готвальд Польша блан Чехословакия ўртасидаги иқтисодий ҳамкорлик тўғрисида берилган саволга жавоб қайтариб, Чехословакияни иқтисодий жиҳатдан ривожлантириш соҳасида белгиланган икки йиллик план саноат соҳасида урушдан илгариги даражадан 10 процент ошиб кетишни, қишлоқ хўжалигида эса, урушдан илгариги даражага етишни назарда тутади. Бу план муваффақият блан амалга оширилмоқда. 1 январьгача саноат ўз планини бажарди, январь ойида эса, бу планни 4 процент ошириб бажарди.

Польша блан Чехословакия, деди Готвальд ўз сўзини давом эттириб, ниҳоятда қулай бир ҳолдадирлар, чунки улар бирбирларига ўзаро ёрдам бераоладилар.

Готвальд Чехословакия армияси учун қурол-яроғ масаласи ҳақидаги саволга жавоб бериб, Чехословакия ўз ҳарбий заводларида ишланган қуроллардан фойдаланмоқда. Фақат бирмунча миқдорда аэроплан етишмайди, чунки аэропланссозлик заводларининг маҳсулоти етарли эмас.

Готвальд ўз сўзининг охирида, шартнома тузилиши муносабати блан Варшава ва Прагадаги дипломатия миссиялари элчихонага айлантирилади, деди.

Қурия юзасидан тузилган бирлашган совет-америка комиссиясининг ишини яна бошлаш масаласига доир

ПХЕНЬЯН, 6 март (ТАСС). Олинган хабарларга қараганда, сўнгги вақтда Шимолий Қуриядаги совет қўшинларининг қўмондони генерал-половник Чистяков блан Жанубий Қуриядаги Америка қўшинларининг қўмондони генерал-лейтенант Ходж бирлашган совет-америка комиссиясининг ишини яна бошлаш тўғрисида бир-бирларига мактуб юборганлар.

Генерал Ходж 1946 йил 24 декабрьда ёзган мактубида бирлашган комиссиянинг ишини бошлаш учун генерал Чистяковнинг 1946 йил 26 ноябрьда ёзган мактубидаги таклифларни асос қилиб қабул этишга тайёр эканлигини билдирди. Шу блан бирга генерал Ходж бу таклифларни ўзича талқин қилади. Генерал Чистяков таклифларининг биринчи моддасида, бирлашган комиссия Москва конференциясида Қурия ҳақида чиқарилган қарорни тамомила қувватловчи демократик партия ва ташкилотлар блан маслаҳатлашмоғи керак, дейилади. Генерал Ходж эса, бу моддани қуйидагича ифода қилишни таклиф этди: «5-нчи сонли ахборотдаги баённомани имзолаш Москва конференциясининг қарорини тамомила қувватлашга тайёр эканликни билдиради ва бу баёнотни имзолаган партия ёки ташкилотларга дастлабки маслаҳатда қатнашиш ҳуқуқини беради».

Генерал Чистяков таклифларининг 2-нчи моддасида, партия ёки жамоат ташкилотлари маслаҳатда қатнашмоқ учун Москва конференциясининг Қурия тўғрисида чиқарган қарорига қаттиқ қарши чиқиб, ўз обрўсини туширган вакилларни тайинламасликлари керак, дейилади. Генерал Ходж эса, партия ёки ташкилотлар истаган вакилни тайинлашга ҳақлидирлар, деган фикрни билдирди. «Аммо, — дейилади генерал Ходжнинг мактубида, — башарти бу вакилнинг Москва конференцияси қарорини бажаришга ёки иттифоқчи давлатлардан бирига қарши эканлиги аниқланса, бу ҳолда бирлашган комиссия ўзаро келишгандан кейин, вакилни тайинлаган партиядан унинг ўрнига бошқа вакил тайинлашни талаб қила олади».

Америка қўмондони Ходж генерал Чистяков таклифларининг 3-нчи моддасига қарши асла э'тироз билдирмаган ҳолда, бу моддани қуйидагича ифода қилишни таклиф этди: «Бирлашган комиссия блан маслаҳат қилмоқ учун таклиф этилган кишилар, партиялар ва жамоат ташкилотлари 5-нчи сонли ахборотдаги баённомани имзолагандан кейин бирлашган комиссиянинг ишига ёки иттифоқчи давлатларнинг бирига, ёки Москва конференциясининг қарорини бажаришга қарши чиқмасликлари ёки қарши чиқишга ундамасликлари керак.

5-нчи сонли ахборотдаги баённомани имзолагандан кейин бирлашган комиссиянинг ишига ёки иттифоқчи давлатларнинг бирига, ёки Москва конференцияси қарорини бажаришга актив қарши чиқаётган ёки қарши чиқишга ундаётган кишилар, партиялар ва жамоат ташкилотлари бирлашган комиссия блан маслаҳатлашиш ҳуқуқидан маҳрум этилади.

Бундай кишилар, партиялар ёки жамоат ташкилотларини маслаҳатлашиш ҳуқуқидан маҳрум этиш тўғрисидаги қарор бирлашган комиссиядаги икки делегациянинг келишуви блан қабул этилади».

Генерал Чистяков шу йил 28 февральда генерал Ходжга ёзган жавоб хатида шу мактублар натижасида икки томоннинг фикри бир-бирига яқинлашганлигини айтди. Генерал Чистяков бундай деди: мен 1946 йил 26 ноябрьдаги таклифларимнинг 1-нчи моддасини Ходж мактубида баён қилингани ча талқин этилишига қўшиламан, чунки «масала 5-нчи сонли ахборотдаги баённомани имзолаган партия ва ташкилотларнинг Москва конференцияси қарорини тамомила қувватлаш ниятида эканлигини изҳор қилиш блангина чекланмайди. Мазкур баённомани имзолаган, демак, Қурия тўғрисида Москвада чиқарилган қарорни тамомила қувватлаш ҳақида ўз зиммасига мажбурият олган партия ва ташкилотларнинг бундан кейинги ҳаракати ана шу мажбуриятларга мувофиқ бўлмоғи керак».

Генерал Чистяков 1946 йил 26 ноябрьда ёзган мактубида баён қилинган таклифларининг 2-нчи моддаси ҳақида генерал Ходж томонидан айтилган мулоҳазаларга тўхталиб, бундай деди: «Совет делегацияси бирлашган комиссия блан маслаҳат қилишда қатнашадиган партия ва ташкилотларни Москва конференцияси қарорига қаттиқ қарши чиқиб ўз обрўсини туширган вакилларни маслаҳат қилмоқ учун тайинлаш ярамаганлиги ҳақида олдиндан хабардор қилиб қўйиш мувофиқ деб ҳисоблайди. Ана шуни назарда тутиб ва сизнинг мулоҳазаларингизни э'тиборга олиб, — дейилади генерал Чистяковнинг мактубида, — мен 2-нчи моддани қуйидагича ифода қилишни таклиф этаман:

«5-нчи сонли ахборотдаги баённомани имзолаган партия ёки ташкилот бирлашган комиссияда Москва конференцияси қарорини бажаришда бу партия ёки ташкилотнинг фикрларини чинакам амалга оширадиган ва бу қарорга қарши чиқиб ўз обрўсини туширмаган вакилни белгилашга ҳақлидир. Бироқ, белгиланган вакилнинг Москва конференцияси қарорини бажаришга ёки иттифоқчи давлатларнинг бирига қарши эканлиги аниқланса, бу ҳолда бирлашган комиссия ўзаро келишгандан кейин, бу вакилни тайинлаган партиядан унинг ўрнига бошқа вакил тайинлашни талаб қила олади».

Генерал Чистяков айтдики, мен 3-нчи модданинг ифодаси ҳақида генерал Ходж таклифига қўшиламан, бу моддадаги «кишилар» деган та'бирни маслаҳатда қатнашмоқ учун жалб қилинган партия ва жамоат ташкилотларининг вакиллари деб тушинаман.

Генерал Чистяков ўз мактубининг охирида совет ва америка делегацияларининг Қурия демократик партиялари ва ташкилотлари блан маслаҳатлашиш шартларини мувофиқлаштиришлари бирлашган комиссиянинг ишини тезда ва муваффақиятли бошлашни та'минлайди деб ишонч билдиради.

ЎзССР Фанлар академиясидан

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ҳозирда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясида бешта ҳақиқий а'зо ва еттита корреспондент-а'золик ўрни бўш эканлигини билдиради.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий а'золигига ғоят катта илмий аҳамиятга эга бўлган ва Ўзбекистон ССР ҳамда СССР нинг социалистик қурилишига ёрдам берадиган асарлар блан фанни бойитган отоқли олимлар сайланиши мумкин.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг корреспондент а'золигига фаннинг турли соҳаларида иш кўраётган, йирик олимлар сайланиши мумкин.

Илмий муассасалар, жамоат ташкилотлари, айрим илмий ходимлар ва бир гуруҳ илмий ходимлар Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий а'золигига ва корреспондент а'золигига лойиқ бўлган номзодларни характерлаб, шу билдириш э'лон қилинган кундан бошлаб 2 ой ичида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига хабар берсинлар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий а'золигига ва корреспондент а'золигига кўрсатилган номзодларни тақдим этган вақтда қуйидаги материалларни икки нусхада илова қилиш зарур: таржимаи ҳол, шахсий варақа (анкета), илмий асарларнинг рўйхати ва уларнинг фан ҳамда СССР социалистик қурилиши учун бўлган аҳамияти тўғрисида берилган баҳо, номзоднинг характеристикаси ва жамоат ташкилотларининг фикри.

Ҳамма материалларни қуйидаги адресга юбориш керак:

Тошкент, Абдулла Тўқай кўчаси, 1-нчи уй, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Президиуми.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти
Т. А. САРИМСОҚОВ.

УЗБЕКИСТОН ССР ПРОКУРОРЛИГИДА

Республика прокурорлиги турли ходимлар ва айрим кишиларнинг жиноий ҳаракатлари тўғрисида матбуотда босилган мақола ва хабарларни тез ҳамда диққат блан текшириш зарурлиги ҳақида маҳаллий прокурорлик органларига махсус йўл-йўриқ юборди.

Область, шаҳар ва район прокурорларига газета мақолалари ва хабарларида кўрсатилган жиноий ҳаракатларни ва қонунга хилоф ишларни дарҳол текшириш мажбурияти юклатилди. Бу фактларнинг ростлиги тасдиқланган тақдирда, айбдорлар қонунга мувофиқ жавобгарликка тортилмоғи керак.

Маҳаллий прокурорларга газета хабарларида айтилган жиноий ишларни ҳам тезликда текшириб, натижаларини газета редакцияларига хабар қилиш таклиф этилди.

Республика прокурорлиги бундай ишларнинг тергов ва суд идораларида қандай кўрилаётганлигини қаттиқ назорат қилиб туради.

БИЛДИРИШ

Шу йил 14 март кеч соат 7 да Ўзбекистон совет ёзувчилари союзи биносида (1-Май кўчаси 20-нчи уй) адабий семинарнинг навбатдаги машғулоти бўлади. Бунда доцент Абдураҳмон Алимуҳамедов «Ёзувчи Абдулла Қаҳҳорнинг ҳикояларида психологик тасвир» деган мавзу'да доклад қилади. Барча ёзувчилар, семинар а'золари ва қизиққан ўртоқларнинг келишлари сўралади.

Узбекистон совет ёзувчилари союзи.

Мас'ул муҳаррир: С. РАЖАБОВ.

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!
1946 йилда қабул қилинган қўшимча обуна бўйича
В. И. ЛЕНИН АСАРЛАРИ 4-НЧИ НАШРИНИНГ 3 ВА 4-НЧИ ТОМЛАРИ БЕРИЛАДИ.

В. И. Ленин асарларининг шу томларини Тошкент шаҳрида «Ўзкитоб»нинг 1-нчи магазинидан (Карл Маркс кўчаси, 31-нчи уй) душанба кунларидан бошқа ҳар куни олиш мумкин.

Ўзбекистон ССРнинг бошқа шаҳарларида «Ўзкитоб» магазинларига мурожаат қилинсин.

Обунали нашрлар конторасы.

ТЕАТРЛАРДА:

ҲАМЗА ТЕАТРИДА — 14 мартда Сепсиз қиз, 15 мартда Муҳаббат.

ЎзОПЕРА ТЕАТРИДА — 15 мартда Лайли ва Мажнун. ЎзССР халқ артистлари Шаҳолат Раҳимова, Қори-Якубов, ЎзССРда хизмат кўрсатган артистлар Розия Каримова, Ғулом Абдураҳмонов, Рушель Мордухаев, театр солистларидан Ксения Давидова, С. Юсупов, Михаил Давидов, Низомхўжаев ва бошқалар қатнашади, 16 мартда кечқурун Боқчасарой фонтани.

МУКИМИЙ ТЕАТРИДА — 14 мартда Нурхон, 15 мартда Тоҳир ва Зуҳра.

ЎЗБЕК МУЗИКА ТЕАТРИДА (Бешёғоч) — 15 мартда Тоҳир ва Зуҳра, 16 мартда концерт.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Ф. В. Федин раҳбарлигидаги цирк труппаси гастрольларининг охирги кунлари ва аттракцион — йиртқич ҳайвонлар. Ўйнатувчи — Кличис. Томоша кеч соат 9 да бошланади.

КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ҒАЛАБА» (Шивли бозор) — Насриддин Бухорода, 15 мартдан Оқариб кўринар ёлғиз елкан; СОБИР РАҲИМОВ НОМЛИ КИНОТЕАТР (Тахтапул) — Хўжа Насриддин; «НОВОСТИ ДНЯ» — Райком секретари; «ВЕСНА» — Шахсий иш; АЛОҚА ХОДИМЛАРИ КЛУБИ — Биринчи қўлқоп, 15 мартдан Қир ботирлари.

«Қизил Ўзбекистон» ва «Правда Востока» бирлашган нашриётининг босмахонаси.
Тиражи 64,5 минг. Р.00049.
№ 116